

Kompetens- utveckling & pedagogiskt stöd

för Stockholms kommunala grundskolor

Våren 2014

Grundskoleavdelningen
Mediateket
Skolstöd

Stockholms
stad

Produktion: Utbildningsförvaltningen

Redaktion, formgivning och originalproduktion: Monica Eriksson, Camilla Liljedahl,
Katarina Rissler, Anna Rozmaryn och Gunilla Vigert

Repro och tryck: Edita Västra Aros 2013

Fotograf omslag: Lieselotte van der Meijs

Centralt finansierat stöd

Inom ramen för utbildningsförvaltningens avdelning för uppdrag kring lärande och elevhälsa erbjuds de kommunala grundskolorna och grundsärskolorna en del centralt finansierat stöd. Detta är kostnadsfritt för skolorna att använda.

De tjänster, kurser och seminarier som erbjuds är tänkta att bidra till att stärka utvecklingen mot en skola i världsklass och är strategiskt framtagna och valda utifrån analys av resultat. Huvuddelen av stödet ryms inom ramen för stadens läs- och språksatsning.

Ett syfte är att dessa insatser ska bidra till en utveckling av undervisningskvalitén genom bland annat inspiration till ett mer varierat arbetssätt och ett bättre användande av digitala verktyg. Att ge lärare och annan personal i skolan verktyg och strategier för att arbeta inkluderande är ett annat.

För att stärka olika yrkesgruppers professionsutveckling inom skolan finns det också flera nätverk. Här ges möjlighet till kontinuerlig fortbildning, inspiration och erfarenhetsutbyte.

Målsättningen är att detta stöd ska hjälpa till att ytterligare stärka en öppen kultur där kollegialt lärande och ett analytiskt och reflekterande förhållningssätt utifrån aktuell forskning är en självklarhet.

Vi hoppas att ni hittar något som känns inspirerande och kan bidra till er skolas fortsatta utveckling!

Håkan Edman
Grundskoledirektör

Foto: Helene Grynfarb

Centralt finansierat stöd

Läs- och språksatsning

Stockholms Läs- och språkpaket.....	7
Att skriva sig till läsning – med digitala verktyg – ASL.....	7
Läsförståelsestrategier och bedömning av läs- och skrivutveckling	7
Digitala verktyg i läs- och skrivinläringen.....	7
Talböcker och digitala resurser	9
Utveckla ett långsiktigt arbetssätt för talböcker	9
Att läsa med öronen.....	9
Läslust och språkgädje genom författarbesök.....	10
ReadMeet	10
Cirkulationsbiblioteket.....	10
Tävlingen "En bok i världsklass"	11
Skolbibliotek i världsklass.....	12
WinBib – Stockholms grundskolors bibliotekssystem	14
WinBib – workshop på skolan	14
WinBib – grundkurs i 2 delar	14
Baskurs i praktiskt biblioteksarbete	15
Gallra böcker i skolbiblioteket	15
Bokpresentation – Vårens nya böcker	15

Informationskompetens

Centralt inköpta databaser, tidningsarkiv och uppslagsverk	16
Grundkurs i informationssökning och källkritik.....	17

Lärande med digitala verktyg

Digitala verktyg och nya arbetssätt	19
Kom igång med din iPad.....	20
Använd iPad i den pedagogiska verksamheten.....	20
Läs och skriv med iPad	20
Animera med iPad för grundskola och fritids	21
Kom igång med din dator.....	21
Presentera med digitala verktyg.....	21
SMART Board™ – kurs på din skola	21
Jobba smartare med Office-paketet	21
Geocaching med iPad – digital skattjakt	21
Inspirationseminarium interaktiva skrivtavlor och projektorer.....	22
Programbanken.....	22

Administrativa verktyg

Bosko grundkurs.....	23
Bosko-Novaschem-Integration.....	23
Novaschem grundkurs.....	23
Bosko workshop.....	23

Skoldatateket

Skoldatateket – Att utveckla det special- pedagogiska förhållningssättet	24
Stöd i arbetet för ett mer inkluderande arbetssätt	25
iPad för elever i läs- och skrivsvårigheter.....	25
iPad för elever i läs- och skrivsvårigheter – Uppföljning	25
Tid, struktur och lustfyllt lärande med iPad och smartphones	25

Kultur

Kulan, kulturpremier och mötesplatser	26
Mötesplats Kultur Skola, stig in.....	26
Estetiskt lärande och gestaltande i betygen	27
Förbereda och efterarbeta ett teaterbesök.....	27

SO/NO

Kemisäkerhet	28
Stockholmskällan – Stockholms historia på webben	29
NTA – Naturvetenskap och teknik för alla.....	31

Nätverk

Nätverk för erfarenhetsutbyte och kollegialt lärande.....	32
--	----

Pedagogiskt café

Våren med Pedagogiskt café	35
----------------------------------	----

Fler erbjudanden från Skolstöd och Medioteket

Lärande med digitala verktyg

IT-pedagogisk coaching på din skola.....	39
Att skriva sig till läsning – processtöd till arbetslag.....	41
ClaroRead Pro – utbildning i talsyntesprogrammet.....	42
Stava rätt och utveckla skriftspråket.....	42
Kom igång med din iPad.....	42
Visning av alternativa verktyg för hela skolan	43
Fler kurser	43

Film i undervisningen

En fantastisk resurs.....	44
Skolbio Stockholm våren 2014.....	45
Skapande skola – Film	46

Särskilt stöd

Inkludering och elever i behov av särskilt lärande	48
Dokumentation, delaktighet och dialog.....	48
Pedagogisk utredning.....	48
Se, förklara, stödja	48
Smartphone som kognitivt stöd i skolan	49

Handledning

Handledning för skolans personal.....	51
Grupphandledning för speciallärare och specialpedagoger	51
Stöd till skolans antimobbningsteam.....	51
Övning för skolans krisgrupp	51

Läs- och språksatsning

Inom grundskoleavdelningens Läs- och språksatsning erbjuder vi en rad olika insatser som syftar till att höja lärarnas kompetens inom läs- och språkutvecklingsområdet. Medioteket och Skolstöd bidrar med kunskap och inspiration för ett språkutvecklande arbete med varierade arbetssätt och digitala verktyg.

Skolorna får också tillgång till kvalificerat stöd för att kunna vidareutveckla arbetet i sina skolbibliotek och som ett komplement erbjuds ett brett urval skönlitteratur i klassuppsättningar.

Stockholms Läs- och språkpaket

Språkpaketet är en riktad insats där deltagande skolor utses av grundskolecheferna. Vi arbetar tvärprofessionellt med kompetensutveckling av skolor som ska utveckla sitt arbete inom läs- och språkområdet i tidiga skolår. Språkpaketet omfattar kurser, seminarier och föreläsningar. Målet för deltagarna är att utveckla och förändra sina undervisningsmetoder för att nå en ökad måluppfyllelse. I Språkpaketet ingår kurs i ”Att skriva sig till läsning – med digitala verktyg”, grupphandledning av arbetslag, kurser i att undervisa i läsförståelsestrategier och bedömning av elevers läsutveckling samt föreläsningar på temat aktuell forskning. Pedagogerna som deltar i Språkpaketet får ett processtöd under ett läsår, det är i första hand lärare i förskoleklass och åk 1 som deltar.

Under 2012 och 2013 har 14 skolor deltagit i ett Språkpaket. Flera skolor i staden har skapat egna Språkpaket med stöd av Mediateket. Vill du veta mer kan du kontakta någon av oss som arbetar med Språkpaketet.

Toura Hägnesten Tel: 508 33 848
E-post: toura.hagnesten@stockholm.se
Anna Engström Tel: 508 32 708
E-post: anna.engstrom@stockholm.se
Carola Rehn-Lindberg Tel: 508 33 258
E-post: carola.rehn-lindberg@stockholm.se

Att skriva sig till läsning – med digitala verktyg – ASL

Föreläsning för dig som arbetar med skriv- och läsinlärning i förskoleklass och årskurs 1. Arbetssättet passar också för förberedelseklass och små undervisningsgrupper.

Det utgår från att elever skriver sig till läsning med hjälp av dator och andra digitala verktyg istället för att ägna väldigt mycket tid till det formella bokstavsformandet under sitt första skolår. Det är en strukturerad undervisning utifrån läroplanen med syfte att ge möjlighet till en högre måluppfyllelse för samtliga elever.

En gång per termin ordnar vi en träff för dig som arbetar med digitala verktyg i undervisningen och har erfarenhet av ASL-arbete med elever. Kollegor från hela staden med samma intresse för ASL delar med sig av erfarenheter och lär av varandra. Kom med du också och utveckla ASL-arbetet. Tid och plats för nätverksträffar får du genom att kontakta Anna Engström.

Målgrupp: Pedagoger åk F-3

Tid: 3 timmar (föreläsning)

Datum: 13/3 kl. 14.00-17.00 eller 8/4 kl. 17.00-20.00

Kostnad: Kostnadsfritt. Vid uteblivet deltagande debiteras skolan 330 konor.

Plats: Mediateket, Trekantsvägen 3, plan 5, Liljeholmen

Information: Anna Engström
Tel: 508 32 708 E-post: anna.engstrom@stockholm.se

Läs mer och anmäl dig på: stockholm.se/mediateket

Läsförståelsestrategier och bedömning av läs- och skrivutveckling

– föreläsningar, studiecirkel och coaching

Under 2014 ger Mediateket ett antal kurser i att undervisa i läsförståelsestrategier och kurser i bedömning av elevers läs- och skrivutveckling med stöd av två olika verktyg. Dels LUS, dels Nya Språket lyfter. Kurserna är kostnadsfria och öppna för alla lärare i stadens kommunala grundskolor. Läs mer och anmäl dig på Mediatekets webbplats eller kalendariet på Pedagog Stockholm.

Vi kan också komma till din skola för att föreläsa, leda studiecirklar i att undervisa i läsförståelse, medverka i arbetet med bedömaröverensstämmelse i LUS-bedömningar, fungera som bollplank och stöd i planering av utvecklingsarbeten inom läs- och språkområdet samt coacha lärare. Detta sker i mån av tid och planeras tillsammans med rektor.

Vi ordnar även särskilda nätverksgrupper för grundskolornas lokala läs- och skrivutvecklare som ett stöd i deras uppdrag.

Information: Toura Hägnesten
Tel: 508 33 848 E-post: toura.hagnesten@stockholm.se

Läs även på: stockholm.se/mediateket

Digitala verktyg i läs- och skrivinlärningen

Grundskoleavdelningen står för kostnaden för första kurstillfället när skolan köper till tillfälle 2 och 3.

Använd dina digitala verktyg, datorn, lärplattan och SMART Board, i läs- och skrivinlärningen. Låt eleverna skapa multimodala texter, där text, ljud och bild samspelar. Dokumentera med digitala redskap.

Kursen vänder sig till pedagoger som vill ha kunskap i de olika digitala redskapen i läs- och skrivundervisningen för de yngre åldrarna. Vi bekantar oss med några aspekter som berör barns och ungas skrivande och kommunikation i nya medier. Kursen förbereder pedagogen för det praktiska användandet av digitala verktyg och andra medier i läs- och skrivundervisningen.

Kursen ordnas för arbetslag och andra grupper på samma skola. Att undervisa på nya sätt är en process och behöver prövas mellan kurstillfällena. Minst tre kurstillfällen med ett par veckor mellan kursgenomgångarna.

Målgrupp: Pedagoger åk F-3

Tid: 9 timmar, 3 timmar vid 3 tillfällen

Datum: Anordnas på begäran

Kostnad: 11 000 kronor. Skolan betalar endast 6 800 kronor eftersom grundskoleavdelningen står för det första tillfället.

Plats: Hos oss på Mediateket och/eller på skolan

Information: Carola Rehn-Lindberg
Tel: 508 33 258 E-post: carola.rehn-lindberg@stockholm.se

Läs även på: stockholm.se/mediateket

Talböcker och digitala resurser

En kombination av text och ljud är ett bra stöd när det gäller språk- och läsutveckling. Men vad är ljudböcker, talböcker, DAISY, DAISY med text, mp3-böcker, CD-böcker, e-böcker och online-böcker? Hur får eleven tillgång till talböckerna och hur fungerar de? Denna kurs, i tre steg, ger teoretisk och praktisk kunskap kring dessa frågor.

Vid den första träffen får du kunskap om vad en talbok är och vilka regler som gäller när skolbiblioteket laddar ner den. Vi går igenom hur eleven kan läsa talböcker, med DAISY-spelare, surfplatta, mobiltelefon eller med läsprogram i datorn. Du får låna med dig talböcker och DAISY-spelare, som sedan testas praktiskt, gärna med elever, inför nästa träff.

Efter att ha testat DAISY-spelarna på skolan utbyter deltagarna vid andra träffen erfarenheter och idéer med varandra. Du får också bekanta dig med olika webbresurser som kan användas i undervisningen.

Under tredje träffen arbetar vi praktiskt med talböcker. Du som arbetar på skolbibliotek ges tillfälle att under handledning ladda ner en talbok och föra över den till en fysisk bärare, t.ex. ett usb-minne. Du får också kunskap om hur du lånar ut talboken i bibliotekssystemet WinBib. Tillfälle ges att arbeta med överföring av talboksfiler till dator, DAISY-spelare, mp3-spelare, appar på surfplatta eller mobil.

Målgrupp: Skolbibliotekspersonal, lärare och specialpedagoger i grundskolan och gymnasiet

Tid: 6 timmar

Datum:

Omgång 1 – 30/1, 13/2 och 6/3
kl. 14.00-16.00

Omgång 2 – 2/4, 23/4 och 7/5
kl. 14.00-16.00

Kostnad: Kostnadsfritt. Vid uteblivet deltagande debiteras skolan 330 konor.

Plats: Mediateket, Trekantsvägen 3, plan 5, Liljeholmen

Information:

Helena Nordqvist Tel: 508 33 967
E-post: helena.nordqvist@stockholm.se

Läs mer och anmäl dig på:
stockholm.se/mediateket

Utveckla ett långsiktigt arbets sätt för talböcker

Alla barn vill läsa och lära, känna gemenskap och utvecklas. Det är roligt och spännande att läsa samtidigt som det stärker språk- och identitetsutvecklingen. Har man svårt att läsa vanlig text finns det talböcker, där man läser med öronen. Det är skolbiblioteket som har rätt att ladda ner och låna ut talböcker till eleverna.

Mediateket söker nu intresserade skolor som vill delta i vår talbokssatsning vårterminen 2014. Det är ett tillfälle för skolor som trots talbokskurs och nedladdningstillstånd har haft svårt att komma igång. Medverkan i satsningen ger inspiration och stöd för att utveckla ett hållbart arbets sätt för talböcker!

Satsningen sker främst på skolan i det talboksteam som skapas. Skolbiblioteksansvarig, specialpedagoger, skolledare samt skolbibliotekskonsulenterna från Mediateket planerar på plats hur skolan ska arbeta med talböcker.

En spännande föreläsning som skapar engagemang ingår i satsningen, liksom en kick-off för all personal på skolan.

För alla er som är intresserade bjuder vi in till en presentation av satsningen den 28 januari kl. 15.00

Anmälan: mediateket@stockholm.se

Information:

Helena Nordqvist Tel: 508 33 967

E-post: helena.nordqvist@stockholm.se

Margareta Ekström Tel: 508 33 964

E-post: margareta.ekstrom@stockholm.se

Att läsa med öronen

– Kan surfplattor och smarta telefoner ersätta en DAISY-spelare?

Vad är egentligen DAISY-formatet och hur kan det fungera i ditt klassrum? Vilken spelare är rätt att satsa på? Finns det bra läsappar? Var får du tag i böcker och hur får man sedan in dem i spelaren? Vi hjälps åt att svara på dessa frågor och passar på att bekanta oss lite med några olika spelare. Ta med din DAISY-spelare och/eller din surfplatta!

Målgrupp: Lärare och specialpedagoger åk 1-9

Tid: 2,5 timmar

Datum: 29/1 eller 11/3 kl. 13.30-16.00

Kostnad: Kostnadsfritt. Vid uteblivet deltagande debiteras skolan 330 konor.

Plats: Skoldatateket, Trekantsvägen 3, plan 5, Liljeholmen

Information: skoldatateket@stockholm.se

Läs mer och anmäl dig på: stockholm.se/skolstod

Läslust och språkglädje genom författarbesök

Läsning Pågår erbjuder alla elever i årskurs 5 i Stockholms stad subventionerade författarbesök. Lärare och elever kan välja mellan ett tjugotal aktuella författare. På Författarcentrums webbplats finns filmade författarpresentationer med flera av de författare som deltar i Läsning Pågår.

Genom dessa möten mellan författare och elever vill Läsning Pågår Stockholm väcka elevernas läslust och inspirera till eget skrivande. Inför besöket förser Mediatekets Cirkulationsbibliotek klassen med minst 10 exemplar av den bokade författarens böcker.

Målgrupp: Lärare åk 5, Kulturombud och skolbibliotekarier

Datum: Veckorna 19, 20 och 21

Kostnad: Skolan betalar 800 kronor per klass (ordinarie pris är 2 800 kronor)

Plats: Den egna skolan

Anmälan: Lista på deltagande författare och anmälningsblankett finns på forfattarcentrum.se och stockholm.se/medioteket
Sista anmälningsdag är den 14 mars

Information:

Om Cirkulationsbibliotekets böcker
Clarisa Rolandi Ronge Tel: 508 33952
E-post: clarisa.rolandi-ronge@stockholm.se

Om författarbesöket

Anna Rosenqvist Tel: 611 58 04

E-post: anna.rosenqvist@forfattarcentrum.se

ReadMeet

Med ReadMeet vill vi stimulera till författarbesök, erfarenhetsutbyten och idéer om läsning såväl via webbplatsen som på ReadMeet-möten.

Välkommen att nätverka, lyssna och dela med dig av hur du arbetar och tänker om läsning.

Inbjudna att dela med sig är bibliotekarier, lärare, författare, läsforskare och alla andra läsambassadörer i Stockholm stad.

Alla presentationer filmas och läggs upp på webbplatsen readmeet.wikispaces.com

Målgrupp: Bibliotekarier, lärare, författare, läsforskare och alla andra läsambassadörer

Tid: 3 timmar

Datum: 11/2 kl. 17.00-20.00.

Vi bjuder på vegetarisk buffé i pausen

Kostnad: Kostnadsfritt. Finansieras av Läsning Pågår.
Vid uteblivet deltagande debiteras skolan 330 konor

Plats: Mediateket, Trekantsvägen 3, plan 5, Liljeholmen

Information:

Elisabeth Söder E-post: elisabeth.soder@stockholm.se
Linda Spolén E-post: linda.spolen@stockholm.se
Sebastian Waller Stålnacke E-post: sebastian.waller-stalnacke@stockholm.se

Arrangörer: Kulturförvaltningen, Mediateket samt Författarcentrum Öst.

Läs mer och anmäl dig på: stockholm.se/medioteket

Cirkulationsbiblioteket

Stockholms kommunala grundskolor har tillgång till en helt unik resurs: ett helt bibliotek med klassuppsättningar! Här finns noggrant utvald skönlitteratur för barn och ungdomar som du kan arbeta med i helklass eller i grupper. Vi har både nyutkomna titlar och klassiker och mycket där emellan.

- Söker du texter för arbetet med lässtrategier? Vi kan ge råd!
- Vill du ta upp genusperspektiv eller mänskliga rättigheter i klassen? Vi har böcker som kan ge ingångar till diskussionen.
- Behöver du resonera med klassen om relationer och värdegrundsfrågor? Vi har titlar för olika åldrar.
- Vill du stärka den så viktiga läslusten? Tänk på allt det roliga, omtumlande och spännande vi kan uppleva i berättelsernas vida värld och vilka givande litteratursamtal det kan leda till.

Läs om våra böcker på Cirkbloggen: cirkbloggen.blogspot.se

Telefontider för litteraturrådgivning och beställningar:

Mån 14.00-16.30, tis - tor 09.00-12.00 Tel: 508 33 956 E-post: cirkpost@stockholm.se

Information:

Ingalill Åkesson Hedqvist Tel: 508 32 853 E-post: ingalill.akesson-hedqvist@stockholm.se

Tävlingen "En bok i världsklass"

Varmt välkommen att delta i tävlingen "En bok i världsklass" som Utbildningsförvaltningen anordnar tillsammans med Skansen, Stockholms stadsbibliotek och ALMA – Litteraturpriset till Astrid Lindgrens minne.

Tävlingen är en del av grundskoleavdelningens läs- och språksatsning och vänder sig till Stockholms stads elever i årskurs F-6 med syfte att locka barn till läsning av litteratur från olika delar av världen.

Tema för läsåret 2013/2014: Nya världar

Tävlingen är uppdelad i fem kategorier, anpassade efter årskurser samt grupper med särskilda förutsättningar.

Bidraget skall bestå av text och bild skapad utifrån årets tema, "Nya världar". Varje klass/grupp deltar med ett bidrag, som kan vara ett gemensamt alster, ett collage av elevernas bidrag eller ett bidrag som väljs ut från klassen/gruppen.

Cirkulationsbiblioteket hjälper dig med böcker

Behöver du tips och idéer – prata med Cirkulationsbiblioteket som har köpt in böcker speciellt för tävlingen.

Bok After Work

I samband med tävlingen erbjuder vi dig som pedagog möjlighet att gå på inspirationsseminarier/Bok After Work. Information om detta kommer att skickas till skolornas läsutvecklare samt läggas ut på Pedagog Stockholm.

Vi ser fram emot alla fantastiska bidrag. Varmt välkommen att anmäla din klass till tävlingen! Sista anmälningssdag till tävlingen är den 24 januari 2014.

Programdagar på Skansen

Den 26, 27 och 28 maj är alla pedagoger i årskurs F-6 välkomna med sina klasser till aktivitetsdagar på Skansen, då man delar ut priser och ställer ut de vinnande bidragen. Eleverna kan också delta i olika evenemang och aktiviteter kring litteratur, bland annat lyssna på engagerande berättelser, gå spännande vandringar, skapa sagor, byta böcker och delta i lekar från förr.

Anmälan och information om tävlingen:

pedagogstockholm.se/svenska/tavlingen-en-bok-i-varldsklass eller sök på "Barn och böcker" på pedagogstockholm.se

Kontaktperson:

Lena Fontin

Tel: 508 33 009

E-post: lena.fontin@stockholm.se

Skolbibliotek i världsklass

Svensk skollag ger alla elever rätt till skolbibliotek. I en tid då läsförståelsen bland landets barn och ungdomar blir allt sämre, spelar skolbiblioteken en viktig roll. Dess pedagogiska funktion är att inspirera till läsning och skapa verktyg för allsidig informationsökning.

Mediatekets skolbibliotekskonsulenter stödjer och fortbildar skolans personal för en god grundnivå i biblioteket, dessutom presenteras möjliga vägar till lärande med skolbiblioteket som bas.

För långsiktiga standardhöjningar erbjuds skolor att delta i särskilda satsningar på skolbiblioteket, där samarbetet mellan olika professioner är central.

Mångspråkssatsningen

”Skolbibliotek för alla” pågår under läsåret 2013/14 i tolv skolor.

Satsningen utgår från att läsning på modersmål stärker identitet och språkutveckling som helhet. Vi försörjer skolbiblioteket med böcker på modersmål och följer sedan skolbibliotekspersonalen i arbetet med att få ut dessa böcker till skolans elever. Samarbete med modersmåls-lärarna blir naturligt.

Talbokssatsningen

”Utveckla ett långsiktigt arbetssätt för talböcker” startar vårterminen 2014. Här samarbetar vi med ett antal skolor som vill vidareutveckla sitt arbete med talboksnedladdning som stöd till elever med läsnedsättningar. Syftet är att öka kunskapen kring talböcker på skolan som helhet och att utarbeta goda rutiner och samarbete mellan specialpedagoger och skolbibliotekspersonal. På så sätt kan vi säkerställa att skolans elever får tillgång till böcker på lika villkor.

Satsningen på informationskompetens

riktas till skolor som vill utveckla skolbibliotekets roll kring informationssökning och källkritik.

Vårterminen 2014 anordnas bland annat nätverksträffar på dessa teman och en ny grundkurs i informationssökning kommer att hållas för skolbibliotekspersonal.

Skolbiblioteksgruppen ansvarar även för att det statliga litteraturbidrag som kommunen varje år kan söka hos Kulturrådet kommer Stockholms elever till del. Litteraturbidraget ska främja tillgången till litteratur på folk- och skolbibliotek samt främja intresset för läsning.

Alltid aktuellt:

- intressanta studiebesök och nätverksträffar för erfarenhetsutbyte
- nyhetsbrevet ”Skolbiblioteksnytt” med aktuell information för dig som är intresserad av skolbiblioteksutveckling
- vår wiki med användbara dokument, manualer och tips för alla skolbibliotekets aktiviteter, <http://skolbiblioteksverktyg.wikispaces.com>
- Skolbiblioteksbloggen på Pedagog Stockholm med inlägg om skolbiblioteksutveckling, aktuell debatt och nyheter, <http://pedagogstockholmblogg.se/skolbiblioteksbloggen>

Välkommen att kontakta oss skolbibliotekskonsulenter!

Margareta Ekström
Hägersten-Liljeholmen, Skärholmen och Älvsjö
Tel: 508 33 964
E-post: margareta.ekstrom@stockholm.se

Elin Hirschfeldt
Farsta, Kungsholmen och Östermalm
Tel: 508 32 711
E-post: elin.hirschfeldt@stockholm.se

Helena Nordqvist
Norrmalm och Hässelby-Vällingby
Tel: 508 33 967
E-post: helena.nordqvist@stockholm.se

Emma Rolander
Bromma
Tel: 508 33 486
E-post: emma.rolander@stockholm.se

Clarisa Rolandi Ronge
Spånga-Tensta
Tel: 508 33 952
E-post: clarisa.rolandi-ronge@stockholm.se

Linda Spolén
Enskede-Årsta-Vantör, Skarpnäck och Södermalm
Tel: 508 33 765
E-post: linda.spolen@stockholm.se

Ingalill Åkesson Hedqvist
Rinkeby-Kista
Tel: 508 33 853
E-post: ingalill.akesson-hedqvist@stockholm.se

Foto: Jonny Gullstrand

WinBib – Stockholms grundskolors bibliotekssystem

Ett digitalt bibliotekssystem är en självklarhet i dagens skolbibliotek för att enkelt och effektivt kunna hålla reda på skolans medier. Genom att registrera sina böcker, ljudböcker, talböcker och annat material är det lätt att se vad som finns i skolan och undvika dubbelköp. Allt registrerat material blir sökbart, även om det fysiskt placeras på olika ställen i skolan. Katalogen är sökbar både i skolan och hemifrån.

För elever och lärare är det enkelt att söka och till och med låna medier i WinBib på egen hand. För skolbibliotekspersonal är det enkelt att administrera skolbibliotekets bestånd, låntagare och lån.

WinBib är Stockholms skolors eget bibliotekssystem som idag används i kommunala grundskolor. Katalogisering och support sköts centralt av Mediateket.

WinBib – workshop på skolan

Vi kommer ut till er på skolan och visar hur man kan använda bibliotekssystemet WinBib. Innehållet i visningen utformas efter era behov och önskemål. Kanske vill ni ha en grundlig genomgång i sökning med hjälp av ämnesord för att lättare guida elever till rätt medier. Kontakta någon av våra skolbibliotekskonsulenter för tidsbokning.

Målgrupp: Skolbibliotekspersonal åk F-9

Datum: Enligt överenskommelse

Kostnad: Kostnadsfritt.

Plats: Den egna skolan

Information: Skolbibliotekskonsulenterna. Se sidan 13.

Läs även på: stockholm.se/mediateket

WinBib – grundkurs i 2 delar

Kursen är en grundlig genomgång i bibliotekssystemet WinBib för den som är ny i skolbiblioteket och ger behörighet att arbeta i systemets administrativa del.

Du lär dig både grundläggande funktioner för att kunna hantera det dagliga arbetet med medier och låntagare samt mer avancerade funktioner som bland annat ger möjlighet att arbeta med statistik. Mellan kurstillfällena bör du prova på att arbeta med WinBib i ditt eget skolbibliotek.

Målgrupp: Skolbibliotekspersonal åk F-9

Tid: 6 timmar

Datum: 4/2 och 11/2 kl. 13.30-16.30

Kostnad: Kostnadsfritt.

Vid uteblivet deltagande debiteras skolan 330 konor.

Plats: Mediateket, Trekantsvägen 3, plan 5, Liljeholmen

Information:

Emma Rolander Tel: 508 33 486

E-post: emma.rolander@stockholm.se

Läs mer och anmäl dig på: stockholm.se/mediateket

Baskurs i praktiskt biblioteksarbete

För dig som är ny i skolbiblioteket ger den här kursen baskunskaper för att kunna bedriva en fungerande verksamhet.

- Grundfunktioner på ett skolbibliotek
- Hur ett skolbibliotek är ordnat
- Medier som bör finnas och hur man köper in dem
- Biblioteksdatasystemets användning
- Orientering om barnlitteraturen
- Medier för flerspråkiga läsare
- Medier för elever med läsnedsättning

Målgrupp: Alla som är nya i skolbiblioteket

Tid: 12 timmar

Datum: 29/1, 5/2, 12/2 och 19/2 kl. 9.00-12.00

Kostnad: Kostnadsfritt. Vid uteblivet deltagande debiteras skolan 330 konor.

Plats: Mediateket, Trekantsvägen 3, plan 5, Liljeholmen

Information:

Linda Spolén Tel: 508 33 765

E-post: linda.spolen@stockholm.se

Läs mer och anmäl dig på:
stockholm.se/mediateket

Gallra böcker i skolbiblioteket

En kurs som vänder sig till skolbibliotekspersonal och lärare som vill fräscha upp beståndet i sitt skolbibliotek och locka elever till mer läsning. När de aktuella böckerna får mer plats i hyllorna och blir lättare att hitta väcker de elevernas nyfikenhet, intresse och lust att låna.

Vi besöker ett skolbibliotek som vill ha hjälp med gallring och diskuterar vad man ska plocka bort och varför.

Kursen ger också tips på skyltning, utrustning och andra sätt att göra skolbiblioteket attraktivt för elever och lärare.

Målgrupp: Skolbibliotekspersonal åk F-9

Tid: 3 timmar

Datum: 8/5 kl. 14.00-17.00

Kostnad: Kostnadsfritt. Vid uteblivet deltagande debiteras skolan 330 konor.

Plats: Lämpligt skolbibliotek

Information:

Margareta Ekström Tel: 508 33 964

E-post: margareta.ekstrom@stockholm.se

Läs mer och anmäl dig på:
stockholm.se/mediateket

Bokpresentation Vårens nya böcker

Mängder av böcker för barn och ungdomar ges ut varje år. Vilka av alla de nya är helt omistliga? Vilka måste absolut köpas in till skolbiblioteket? Vilka böcker kommer barnen att älska? För dig som sköter inköpen till skolbiblioteket och för alla andra intresserade presenterar vi det mesta och det bästa av barn- och ungdomsböcker ur vårens bokutgivning. Vi börjar med bilderböckerna, böcker för de yngre och rör oss uppåt i åldrarna. Du som främst är intresserad av böcker för högstadiet är välkommen till kl. 15.30.

Målgrupp: Skolbibliotekspersonal och lärare åk F-9

Tid: 3 timmar

Datum: 10/4 kl. 14.00-17.00

Kostnad: Kostnadsfritt. Vid uteblivet deltagande debiteras skolan 330 konor.

Plats: Mediateket, Trekantsvägen 3, plan 5, Liljeholmen

Information:

Ingalill Åkesson Hedqvist

Tel: 508 32 853

E-post: ingalill.akesson-hedqvist@stockholm.se

Läs mer och anmäl dig på:
stockholm.se/mediateket

Informationskompetens

Centralt inköpta databaser, tidningsarkiv och uppslagsverk

Elever och lärare i stadens grundskolor har fri tillgång till en rad databaser, uppslagsverk och tidningsarkiv i digital form. De utgör en guldgruva av fakta och kunskap att ständigt ösa ur och är ett ovärderligt hjälpmedel i din undervisning.

Landguiden

Landguiden är en vidareutveckling av Utrikespolitiska institutets klassiska skriftserie Länder i fickformat. Här erbjuds texter och statistik som kontinuerligt uppdateras. Betoningen ligger på att skildra den grundläggande utvecklingen i ett land, med t.ex. regeringsskiftet, partiombildningar, författningsändringar, stora politiska kriser, lansering av viktiga politiska och sociala reformer eller förändringar i den ekonomiska politiken.

Ett halvt ark papper

På webbplatsen finns Strindbergs novell, *Ett halvt ark papper*, översatt och inläst på mer än 40 språk av stadens modersmållärare. Dessutom finns det filmer, bilder, fakta och pedagogiska planeringar för att arbeta med novellen och med August Strindberg. Det finns även en sida där man kan ta del av hur skolorna arbetat med novellen.

Nationalencyklopedin, NE

I NE finns bland annat 190 000 långa artiklar, 64 000 korta artiklar och 10 000 enkla artiklar. Här finns också ett omfattande illustrationsmaterial med fotografier, teckningar, kartor och animationer. Specifikt framtaget för skolan finns det temapaketer, läropaket, pedagogiska reportage, omvandlare och läxhjälp.

I NE-paketet ingår även E-språk. Där tränar eleverna läs- och hörförståelse samt uttal utifrån autentiska nyhetsartiklar, videoreportage och musik från världens topplistor. Man kan välja mellan svenska, engelska, tyska, franska och spanska.

Mediearkivet

Ger tillgång till tryckt material från mer än 400 dagstidningar, landsortstidningar och tidskrifter samt från etermedia och bloggar. Det omfattar såväl svenskt som internationellt material. Genom att använda funktionen ”utökad sökning” får eleverna lättare relevanta träffar.

Utbildningsförvaltningen har detta år prioriterat bland databaserna och valt att inte förlänga licenserna för Artikelsök och Alex författarlexikon.

Grundkurs i informationssökning och källkritik

Förmågan att kunna söka och värdera information är viktig i dagens samhälle och poängteras på många ställen i Lgr11. Denna kurs tar utgångspunkt i skolbiblioteket och dess resurser och vänder sig till dig som arbetar i skolbiblioteket

- Informationskompetens och Lgr11
- Att välja sökord
- Att använda sökmotorer
- Sökning i databaser
- Att ha ett källkritiskt förhållningssätt
- Upphovsrätt och fria resurser
- Att arbeta med dessa frågor i skolbiblioteket

Målgrupp: Skolbibliotekspersonal åk F-9

Tid: 6 timmar

Datum: 18/3, 25/3 och 1/4 kl. 14.00-16.00

Kostnad: Kostnadsfritt. Vid uteblivet deltagande debiteras skolan 330 kr.

Plats: Mediateket, Trekantsvägen 3, plan 5, Liljeholmen

Information: Linda Spolén

Tel: 508 33 765 E-post: linda.spolen@stockholm.se

Läs mer och anmäl dig på: stockholm.se/mediateket

Lärande med digitala verktyg

Med digitala verktyg är möjligheterna att variera undervisningen, göra den tillgänglig för alla elever och skapa nyfikenhet och lust att lära oändliga, men förutsätter samtidigt förändrade arbetssätt. I den processen kan du som lärare och specialpedagog, ditt arbetslag, fritids och skolledning få både inspiration, utbildning och stöd av våra IT-pedagoger och specialpedagoger.

Vi har ett brett utbud av kurser i digitala arbetssätt, som vi håller på plats i din skola eller i våra lokaler på Trekantsvägen 3 i Liljeholmen. Vårt utbud vänder sig både till skolor där digitala arbetssätt är en naturlig del av undervisningen och till dem som precis ska komma igång.

För dig som arbetar med elever i behov av särskilt stöd finns Skoldatatekets kurser och workshops. Via Skoldatateket kan din skola också låna alternativa verktyg för att prova i klassrummet.

Digitala verktyg och nya arbetsätt

Vill du komma igång att använda iPad eller SMARTBoard på ett sätt som gör undervisningen roligare och fördjupar elevernas lärande?

Att förändra arbetsätt så att användandet av digitala verktyg blir en naturlig del av det pedagogiska arbetet är en process som tar tid. Därför satsar grundskoleavdelningen på att erbjuda processinriktade kurser som utvecklar pedagogiken med hjälp av de digitala verktyg som finns på skolan.

Kurserna vänder sig till arbetslag, fritidshem, skolledning eller andra grupperingar. En kurs omfattar totalt nio timmar som är uppdelade i tre tillfällen på tre timmar vardera. Grundskoleavdelningen står för kostnaden för det första kurstillfället.

Mellan kurstillfällena får deltagarna aktivt använda sina nya kunskaper i klassrummet eller fritidsgruppen. Under kursen finns tid till att reflektera kring den egna undervisningen och vad som händer när de digitala verktygen används.

På sidan 20 och 21 presenteras de kurser som du kan välja på.

Kurserna hålls på den egna skolan eller på Medioteket, Trekantsvägen 3 i Liljeholmen.

Boka kurs på medioteket@stockholm.se
Vi kontaktar dig och kommer överens om tid och plats.

Kostnaden för kurserna är 11 000 kronor per grupp om högst 14 personer. Skolan betalar 6 800 kronor eftersom grundskoleavdelningen står för det första tillfället.

Om du vill kan du sätta ihop din egen notimmars-kurs. Även då står grundskoleavdelningen för kostnaden för det första kurstillfället. Kontakta Jonny Gullstrand, jonny.gullstrand@stockholm.se, tel: 508 32 703 så hjälper han dig att välja ut de kurser som passar just dig, dina kollegor och skolan.

Välj bland våra nio-timmars-kurser. Grundskoleavdelningen står för kostnaden för det första kurstillfället.

Tid: 3 x 3 timmar

Datum: Enligt överenskommelse

Kostnad: 11 000 kronor per grupp om högst 14 personer. Skolan betalar 6 800 kronor eftersom grundskoleavdelningen står för det första tillfället.

Plats: Den egna skolan eller på Medioteket, Trekantsvägen 3 i Liljeholmen.

Anmälan: medioteket@stockholm.se

Om du vill kan du sätta ihop din egen notimmars-kurs. Även då står grundskoleavdelningen för kostnaden för det första kurstillfället. Kontakta Jonny Gullstrand, tel: 508 32 703, jonny.gullstrand@stockholm.se

Kom igång med din iPad

Lärplattan är ett pedagogiskt ”allt-i-ett-kit” som passar från förskola till gymnasium. Med enkla gränssnitt är det lärandet och inte tekniken som kommer i förgrunden. Lärplattorna kommer nu på bred front i Stockholms skolor och förskolor. Det här är en kurs för dig som snabbt vill komma igång med att använda din iPad. Vårt upplägg bygger på att du som deltagare är aktiv och prövar själv.

Innehåll:

- Digitalt lärande, vad är det?
- Tips på pedagogiska appar
- Hantera skrivbordet
- Vanliga inställningar
- Växla mellan olika appar

OBS! Du behöver ha tillgång till egen iPad. Skolan står för kostnaden för de eventuella appar som deltagarna behöver ladda ner i samband med kursen.

Förkunskaper: Inga. En kurs för dig som vill börja från början

Målgrupp: Lärare och fritidspersonal

Tid: 9 timmar

Information:

Jonny Gullstrand Tel: 508 32 703

E-post: jonny.gullstrand@stockholm.se

Använd iPad i den pedagogiska verksamheten

Här går vi djupare in på hur du arbetar både pedagogiskt och praktiskt med din iPad. Du får se exempel på hur skolor som kommit långt med iPad arbetar. Mellan kurstillfällena får du i uppgift att själv arbeta med iPad i din pedagogiska verksamhet.

Vid det sista tillfället får du möjlighet att reflektera över dina erfarenheter tillsammans med övriga kursdeltagare och fördjupa dig i de delar du fastnat för.

- Skapa, hantera och redigera bilder
- Skriv och presentera
- Smarta appar för kreativt arbete
- E-post, kalender och påminnelser

OBS! Du behöver ha tillgång till egen iPad. Skolan står för kostnaden för de eventuella appar som deltagarna behöver ladda ner i samband med kursen.

Målgrupp: Lärare och fritidspersonal

Tid: 9 timmar

Information:

Mikael Fallmo Tel: 508 32 702

E-post: mikael.fallmo@stockholm.se

Läs och skriv med iPad

Vi ger dig inspiration och motivation att utforska det digitala lärandets möjligheter med iPad. I den här kursen ligger tyngdpunkten på skrivning och läsning. Vår utgångspunkt är en kreativ och berättande pedagogik. Vi lär oss produktiva appar som t.ex. Pages, Book Creator, Puppet Pals, Keynote och Explain Everything. Mellan kurstillfällena får kursdeltagarna en uppgift att arbeta med i sin pedagogiska verksamhet.

- Skriv och läs med iPad – berättelser och presentationer
- Skapa och formge digitala böcker
- Dela och publicera
- Använda resurser på nätet och se hur andra använder iPad tillsammans med elever

OBS! Du behöver ha tillgång till egen iPad. Skolan står för kostnaden för de eventuella appar som deltagarna behöver ladda ner i samband med kursen.

Målgrupp: Pedagoger F-9

Tid: 9 timmar

Information:

Carola Rehn Lindberg Tel: 508 33 258

Epost: carola.rehn-lindberg@stockholm.se

Animera med iPad för grundskola och fritids

Animation och rörlig bild är ett betydelsefullt språk som tack vare tekniken har gjorts tillgänglig för många och som passar utmärkt in i både grundskolans och fritidshemmens pedagogiska arbete. Idag är det lätt och roligt att komma igång med animation med hjälp av en iPad. Det finns en mängd användbara appar, varav många är gratis.

Kursen omfattar:

- Grunder i animationens språk
- Produktion av Stop Motion animationer
- Visning av de animerade filmer som kursdeltagarna tar fram, reflektioner kring metodik och pedagogik och hur deltagarna kan fortsätta att arbeta kreativt med iPad i klass eller fritidshem.

OBS! Du måste ha tillgång till egen iPad, med det senaste iOS installerat. Det är viktigt för att apparna ska fungera under kursen. Cirka en vecka innan kursen får du en lista på de appar vi kommer att arbeta med.

Målgrupp: Lärare och fritidspersonal

Tid: 9 timmar

Information:

Stefan Didon Tel: 508 33 474

E-post: stefan.didon@stockholm.se

Kom igång med din dator

Med grundläggande kunskaper i mapphantering, ordbehandling, internet och e-post blir ditt arbete vid datorn roligare och mer effektivt. Förstå det bakomliggande ”tänket” och bli tryggare.

Detta och mycket mer lär du dig

- Varför ser det ut som det gör?
- Hur fungerar filer och mappar?
- Lite grundläggande funktioner i Word.
- Hur infogar jag bilder i dokument?
- Ut på webben – gör sökningar och skapa favoriter.
- Hur skickar jag e-post med bilagor?

Förkunskaper: Inga. En kurs för dig som vill börja från början!

Målgrupp: Alla i grundskolan

Tid: 9 timmar

Information:

Jonny Gullstrand Tel: 508 32 703

E-post: jonny.gullstrand@stockholm.se

Presentera med digitala verktyg

Gör undervisningen roligare och mer inkluderande. Kombinera bild, ljud och text i spännande presentationer som fångar och håller kvar elevernas intresse.

Exempel på kursinnehåll:

- Powerpoint
- KeyNote på iPad
- Dela presentationer

Målgrupp: Pedagoger F-9, skolledning

Tid: 9 timmar

Information:

Jonny Gullstrand Tel: 508 32 703

E-post: jonny.gullstrand@stockholm.se

SMART Board™

– kurs på din skola

För nybörjare och mer vana Smartboard-användare

Lär dig hantera en SMART Board™ och grunderna i programmet Notebook. Med en interaktiv skrivtavla skapar du entusiasmerande lektioner med ett inkluderande pedagogiskt tilltal. Som deltagare är du aktiv och prövar på. Kursen vänder sig både till nybörjare och lite mer vana användare av SMART Board™.

Innehåll:

- Grunderna i programmet Notebook
- Galleriet och interaktiva moduler
- Objektläge/Sortering/Länkar/Låsa
- Internetresurser
- Interaktiva berättelser/Sagor
- Respons/återkoppling
- SMART Board™ utanför Notebook
- Workshop

Kursen avslutas med en workshop där deltagarna tillsammans utvecklar nya lektionsupplägg.

Obs! Önskvärt att du som kursdeltagare tar med dig en bärbar dator med programmet Notebook 11 installerat.

Målgrupp: Pedagoger F-9, skolledning

Tid: 9 timmar

Information:

Andreas Meschke Tel: 508 33 692

E-post: andreas.meschke@stockholm.se

Jobba smartare med Office-paketet

Arbeta effektivare med programmen i Office-paketet. Lär dig smarta funktioner som underlättar samarbete och bidrar till högre kvalitet.

Innehåll:

- Outlook - Kontaktlistor, Kalendern, Uppgifter...
- Lync - Snabbmeddelanden, Videomöte, Dela skrivbord...
- Excel - Grunderna i Excel
- Word - Lättlästa dokument, Stadens mallar, Spara som...
- OneNote - Samarbeta effektivare i gemensamma dokument

Målgrupp: Pedagoger F-9, skolledning, administrativ personal

Tid: 9 timmar

Information:

Mikael Fallmo Tel: 508 32 702

E-post: mikael.fallmo@stockholm.se

Geocaching med iPad – digital skattjakt

Geocaching är en form av modern skattjakt med GPS, mobil eller iPad. Natur, historia, teknik, motion och friluftsliv är exempel på områden som geocaching berör. I cacherna kan uppgifter finnas. De som gömmer cacher är ofta måna om att berätta intressanta detaljer om de platser där skatterna göms. Det är ett strålande sätt att lära känna en stad.

Under kursen går vi ut och letar cacher med hjälp av iPad. Vi lär oss att logga de hittade cacherna på internet. Vi går igenom hur du gör när du ska lägga ut egna cacher till din klass eller fritidsgrupp, samt hur du och klassen lägger ut en Travel Bug och följer den på Google Earth. Vi har hela tiden skolperspektivet och går igenom hur man kan arbeta med geocaching i förskoleklass, skolan och fritids.

OBS! Du behöver ha tillgång till egen iPad eller mobil. Skolan står för kostnaden för de eventuella appar som deltagarna behöver ladda ner i samband med kursen.

Målgrupp: Pedagoger F-6, fritidspersonal

Tid: 9 timmar

Information:

Carola Rehn Lindberg Tel: 508 33 258

Epost: carola.rehn-lindberg@stockholm.se

Inspirationseminarium interaktiva skrivtavlor och projektorer

Vill du ha tips och inspiration, eller går du kanske i köptankar? Mediateket visar de interaktiva skrivtavlor SMART Board™ och Activboard samt Epsons interaktiva projektorer. Möt återförsäljarnas skickliga pedagoger som visar de senaste nyheterna. Se hur tavlorna fungerar i klassrummet och vilka nya möjligheter de ger dig som pedagog. Men framförallt, kom och låt dig inspireras.

Målgrupp: Pedagoger F-9, skolläring

Tid: 2,5 timmar

Datum: 20/3 kl. 14.30-17.00

Kostnad: Kostnadsfritt. Vid uteblivet deltagande debiteras skolan 330 konor.

Plats: Mediateket, Trekantsvägen 3, plan 5, Liljeholmen

Information: Andreas Meschke Tel: 508 33 692
E-post: andreas.meschke@stockholm.se

Läs mer och anmäl dig på:
stockholm.se/mediateket

Programbanken

På www.pedagogstockholm.se hittar du Programbanken med över **180 pedagogiska program** tillgängliga för Stockholms stads alla skolor.

I Programbanken kan du själv söka efter pedagogiska program med hjälp av kategorier och ämnen. Du kan också söka via läroplanernas måluppfyllnad för att hitta rätt pedagogiskt program för din undervisning. Samtliga program i Programbanken finns paketerade och tillgängliga för beställning. Hittar du något intressant program, tag kontakt med din behöriga beställare för att få programmet levererat till din dator. Programbanken innehåller både fria program samt program som kräver en licens, detta framgår tydligt i Programbanken.

Lämna gärna förslag på nya pedagogiska applikationer till
Anton Nilsson eller Rebecca Köhn
programbanken@stockholm.se

Administrativa verktyg

Bosko grundkurs

Innehåll:

- Elev (klass- och grupplaceringar, val, listor, modersmål m.m.)
- Personal (anställning, aktivitet, signatur m.m.)
- Hur BoSko, Novaschem och Skolwebben fungerar tillsammans
- Översiktligt om integrationshanteringen BoSko-Novaschem
- Skolpliktsbevakning
- Fritidshemsplaceringar (inkomst, familj, fakturor m.m.)
- Att göra sökningar, lära sig effektiva arbetssätt och att utnyttja Boskos olika funktioner.

Efter kursen ska kursdeltagarna förstå hur Bosko samverkar med andra system såsom ekonomisystem och folkbokföring.

Målgrupp: Boskoadministratör eller annan person med behörighet i Bosko

Tid: 14 timmar

Datum: 17/2 och 20/2 kl. 9.00-16.00

Kostnad: Kostnadsfritt.

Vid uteblivet deltagande debiteras skolan 330 konor.

Plats: Mediateket, Trekantsvägen 3, plan 5, Liljeholmen

Information: Stefan Didon Tel: 508 33 474

E-post: stefan.didon@stockholm.se

Läs mer och anmäl dig på: stockholm.se/mediateket

Novaschem grundkurs

Innehåll:

- grundläggande funktioner
- förutsättningar för lyckad schemaläggning
- arbete med nytt läsår
- skapa och arbeta med tjänstefördelning
- import och export från/till Bosko
- arbete med grupper och block
- avbokningar och andra speciallösningar för delar av läsåret
- schemaläggning med och utan tjänstefördelning
- integration av Bosko och Novaschem ur en schemaläggares perspektiv
- hjälp och stöd för fortsatt arbete

Målgrupp: schemaläggare som arbetar för att integrera Novaschem i Bosko

Tid: 14 timmar

Datum: 19/3 och 21/3 kl. 9.00-16.00 eller 24/4 och 30/4 kl. 9.00-16.00

Kostnad: Kostnadsfritt.

Vid uteblivet deltagande debiteras skolan 330 konor.

Plats: Mediateket, Trekantsvägen 3, plan 5, Liljeholmen

Information: Stefan Didon Tel: 508 33 474

E-post: stefan.didon@stockholm.se

Läs mer och anmäl dig på: stockholm.se/mediateket

Bosko-Novaschem-Integration

Innehåll:

Att lära sig och träna på att föra över uppgifter från Bosko till Novaschem samt från Novaschem till Bosko. Vi tar upp vilka förutsättningar och inställningar som måste finnas innan överföringarna sker och kopplar detta till vad som krävs för att Stockholm Skolwebb ska fungera för frånvaroregistrering och elevdokumentation.

Det är en fördel att ha gått någon av kurserna Novaschem eller Bosko grund.

Målgrupp: Schemaläggare som arbetar för att integrera Novaschem i Bosko

Tid: 7 timmar

Datum: 10/4 kl. 9.00-16.00

Kostnad: Kostnadsfritt.

Vid uteblivet deltagande debiteras skolan 330 konor.

Plats: Mediateket, Trekantsvägen 3, plan 5, Liljeholmen

Information: Stefan Didon Tel: 508 33 474

E-post: stefan.didon@stockholm.se

Läs mer och anmäl dig på: stockholm.se/mediateket

Bosko workshop

Innehåll:

Arbeta med eget material i produktion. Ta tillfället att arbeta i lugn och ro med Bosko under vägledning. Ställ frågor och djupdyk i det där du annars aldrig får tid att fördjupa dig i. Bli säkrare i de delar av Bosko du känner dig osäker på.

Både nya och vana användare är välkomna.

Målgrupp: Boskoadministratör och annan person med behörighet i Bosko

Tid: 3 timmar

Datum: 4/3 eller 29/4 kl. 8.30-11.30

Kostnad: Kostnadsfritt.

Vid uteblivet deltagande debiteras skolan 330 konor.

Plats: Mediateket, Trekantsvägen 3, plan 5, Liljeholmen

Information: Stefan Didon Tel: 508 33 474

E-post: stefan.didon@stockholm.se

Läs mer och anmäl dig på: stockholm.se/mediateket

Skoldatateket

Att utveckla det specialpedagogiska förhållnings sättet

Skoldatateket vänder sig till pedagoger i kommunala grundskolor som möter elever i behov av särskilt stöd. Verksamheten erbjuder pedagoger fördjupad kompetens i hur ett specialpedagogiskt synsätt kan ge alla elever förutsättningar att nå så långt som möjligt i sitt lärande med hjälp av olika lärverktyg.

Skoldatateket erbjuder workshops och kurser inom flera olika kompetensområden. Vi knyter alltid ihop specialpedagogisk kunskap med det senaste inom teknisk utveckling och lägger fokus på användningsområden och funktioner. Vi informerar även om hur skolor kan använda befintliga lärverktyg på bästa sätt och vad skolor har att tillgå i form av upphandlade datorprogram och andra webbresurser.

Skoldatatekets låneverksamhet ger skolor möjlighet att låna och prova alternativa verktyg inför eventuellt inköp.

Arbetslag och elevhälsoteam är också välkomna att boka tid för besök, visning eller workshop på Skoldatateket!

Inger Westin, specialpedagog/koordinator
E-post: inger.westin@stockholm.se

Camilla Liljedahl, specialpedagog
E-post: camilla.liljedahl@stockholm.se

Karin Källander, specialpedagog
E-post: karin.kallander@stockholm.se

Peder Krebs, hjälpmedelstekniker
E-post: peder.krebs@stockholm.se

Sara Lindqvist, IKT-pedagog
E-post: sara.lindqvist@stockholm.se

Foto: Hans Johansson

Stöd i arbetet för ett mer inkluderande arbetssätt

Vad kan er skola göra för att möta elevers olikheter och olika förutsättningar?

På Skoldataketets visningar får du veta mer om alternativa verktyg, specialpedagogiska datorprogram och möjligheter att planera undervisning för alla elever. Låt hela arbetslaget ta del av detta samtidigt och boka en egen arbetslagsvisning hos Skoldataketet.

Målgrupp: Lärare och specialpedagoger, åk 1-9

Datum och tid: Efter överenskommelse

Kostnad: Kostnadsfritt. Vid uteblivet deltagande debiteras skolan 330 konor.

Plats: Skoldataketet, Trekantsvägen 3, plan 5, Liljeholmen

Anmälan, förfrågan och information: skoldataketet@stockholm.se

Läs mer på: stockholm.se/skoldataketet

iPad för elever i läs- och skrivsvårigheter

Under denna workshop får du lära dig att se möjligheterna med iPad ur ett specialpedagogiskt perspektiv. Du får även med dig tips på användbara och aktuella appar som kan vara bra för alla elever men extra användbara för elever i läs- och skrivsvårigheter.

iPad är en surfplatta vilket innebär att eleverna snabbt och enkelt kan hitta information på internet. Men möjligheterna med iPad är flera. Surfplattan kan även användas som ett läs- och skrivverktyg och elever kan träna fonologisk medvetenhet, få texter upplästa eller utveckla skrivandet med hjälp av ljudningsfunktion. Dessutom är ju iPad ett lustfyllt och ofta motivationshöjande verktyg som eleverna gillar att arbeta med!

Denna workshop anordnas under förutsättning att tillräckligt många anmäler sig.

Förkunskaper: Kunskaper motsvarande kursen "Kom igång med din iPad" är önskvärt. Se sidan 42.

Målgrupp: Lärare och specialpedagoger, åk F-6

Tid: 2,5 timmar

Datum: 16/1, 10/2, 4/3, 19/3 eller 19/5 kl. 13.30-16.00

Kostnad: Kostnadsfritt. Vid uteblivet deltagande debiteras skolan 330 konor.

Plats: Skoldataketet, Trekantsvägen 3, plan 5, Liljeholmen

Information: skoldataketet@stockholm.se

Läs mer och anmäl dig på: stockholm.se/skolstod

iPad för elever i läs- och skrivsvårigheter – Uppföljning

Det här är en workshop med fördjupning och reflektion för dig som deltagit i "iPad för elever i läs- och skrivsvårigheter". Här får du prova på fler appar, återkomma med frågor som uppstått eller tid att dela erfarenheter med andra pedagoger. Ta gärna med ett exempel på hur du har använt iPad i din verksamhet.

Denna workshop anordnas under förutsättning att tillräckligt många anmäler sig.

Målgrupp: Lärare och specialpedagoger, åk F-6

Tid: 2,5 timmar

Datum: 6/3 eller 20/5 kl. 13.30-16.00

Kostnad: Kostnadsfritt. Vid uteblivet deltagande debiteras skolan 330 konor.

Plats: Skoldataketet, Trekantsvägen 3, plan 5, Liljeholmen

Information: skoldataketet@stockholm.se

Läs mer och anmäl dig på: stockholm.se/skolstod

Lärplattorna kommer nu på bred front i Stockholms skolor och är ett pedagogiskt "allt-i-ett-kit". Med enkla gränssnitt är det lärandet och inte tekniken som kommer i förgrunden.

Tid, struktur och lustfyllt lärande med iPad och smartphones

Under denna kurs får du pedagogiska tips och en inblick i vilka möjligheter som finns för att underlätta skolarbetet för elever som har kognitiva svårigheter. Tidsuppfattning är något som kan vara svårt för många elever. En smartphone kan bli ett stort stöd för en elev som behöver påminnelser. Vi visar även exempel på hur en iPad kan anpassas för elever som har behov av tydlig struktur och planering. Hur kan du skapa en tankekarta på en iPad? Vi tipsar om användbara och lustfyllda appar som kan motivera dina elever!

Denna workshop anordnas under förutsättning att tillräckligt många anmäler sig.

Förkunskaper: Kunskaper motsvarande kursen "Kom igång med din iPad" är önskvärt. Se sidan 42.

Målgrupp: Lärare och specialpedagoger, åk 4-9

Tid: 2,5 timmar

Datum: 5/2, 19/2 eller 24/3 kl. 13.30-16.00

Kostnad: Kostnadsfritt. Vid uteblivet deltagande debiteras skolan 330 konor.

Plats: Skoldataketet, Trekantsvägen 3, plan 5, Liljeholmen

Information: skoldataketet@stockholm.se

Läs mer och anmäl dig på: stockholm.se/skolstod

Kulan, kulturpremier och mötesplatser

På Kulan, pedagogstockholm.se/kulan, hittar du ett utbud från Stockholms kulturaktörer som är aktuellt, kvalitetsgranskat och sorterat. I utbudet finns bl.a. cirkus-, dans-, teater- och musikföreställningar för alla målgrupper och storlekar på grupper.

I utbudet finns både föreställningar som ges på fasta scener och som kan komma till er förskola, skola, er närmsta parklek, samlingslokal eller bibliotek. Ofta finns det även möjlighet att boka workshop för eleverna i anslutning till respektive föreställning.

Här finns även rådgivare om du planerar kulturprojekt eller vill få hjälp att navigera i utbudet.

Vi har utvald scenkonst som staden subventioner med 50 kronor. Information om vilka föreställningar som är aktuella finns på webbplatsen. Utbudet växlar månad för månad.

Flera gånger per termin erbjuds mötesplatser med olika kulturingångar för kulturombud och intresserade lärare.

Vi finns också på sociala medier, snabbaste sättet att få kulturerbjudanden och tips. Följ Kulan på Facebook, twitter och med Kulans veckobrev. Adresser finns på Kulan.

Elisabeth Söder samordnar kulturombuds nätverket, tipsar och bloggar om Kulan.

E-post: elisabeth.soder@stockholm.se Tel: 508 33 822

Mötesplats Kultur Skola, stig in

Att arbeta med kulturprojekt tillsammans med konstnärer i skolan är en win-win situation. Båda parter lär av varandra. Men vi får ut ännu mer av besöket om kulturaktören har förståelse för hur skolan fungerar och känner till våra styrdokument. Konstfack har mött det behovet hos konstnärer och anordnat en högskolekurs för kulturarbetare som vill arbeta med skolprojekt. De som gått kursen arbetar inom fotografi, form-, film-, text- och ljudkonst.

Hur är det med oss pedagoger, vad kan vi få med oss från konstnärlig utbildning? Och vad finns det?

Stockholms dramatiska högskola erbjuder lärare kurser i digital medieproduktion. På *Mötesplats Stig in* berättar lärare och kulturaktörer om hur det har förändrat undervisningen och samarbete kultur skola.

Mötesplats Stig in är en fortsättning på *Öppna dörren* och arrangeras av Stockholms utbildningsförvaltning och kulturförvaltning.

Målgrupp: Kulturombud och kulturaktörer i Stockholms stad

Tid: 3 timmar

Datum: 10/3 kl. 17.00-20.00. Mingel och förtäring från 16.30.

Kostnad: Kostnadsfritt för kulturombud och kulturaktörer från Stockholms stad. Vid uteblivet deltagande debiteras skolan 330 konor.

Plats: Armemuseet, Riddargatan 13

Information: Elisabeth Söder Tel: 508 33 822

E-post: elisabeth.soder@stockholm.se

Läs mer och anmäl dig på:

stockholm.se/medioteket

Bild från Katedralsskolans slutproduktion. Fotograf Richard Pettersson

Estetiskt lärande och gestaltande i betygen

I den skapande processen händer det något med elever. De lyssnar på ett annat sätt om de själva skall konkretisera och gestalta. När de ges möjlighet att nå ut till en publik tänjer de sig till nivåer vi inte ser i klassrummet. Estetiskt lärande utvecklar språk, djupförståelse och självkänsla. Men hur får vi in estetiskt lärande och gestaltande i betygen?

Om du arbetar som kulturombud eller är lärare med särskilt intresse av estetiskt lärande får du inte missa denna föreläsning där Malin Appeltofft och Ylva Pettersson visar och berättar om hur de arbetar med estetiskt lärande och betygssättning.

Malin Appeltofft arbetar som språk- och dramalärare på Blommensbergsskolan. Blommensbergsskolan har elevens val i estetiska ämnen och genom det kan de bocka av vissa kunskapskrav och höja betyg i några av de teoretiska ämnena. Eleverna redovisar i shower, filmfestival och vernissager.

Ylva Pettersson arbetar som lärare i historia och kulturhistoria vid Katedralsskolan i Skara där eleverna får redovisa med film vilket underlättar den formativa bedömningen av processen. Ylva har dessutom varit Gulddäppelfinalist för sitt arbete med Wikipedia.

Målgrupp: Kulturombud och intresserade kollegor

Tid: 3 timmar

Datum: 6/2 kl. 17.00-20.00

Kostnad: Kostnadsfritt. Finansieras av Kulan. Vid uteblivet deltagande debiteras skolan 330 konor.

Plats: Mediateket, Trekantsvägen 3, plan 5, Liljeholmen

Information: Elisabeth Söder Tel: 508 33 822
E-post: elisabeth.soder@stockholm.se

Läs mer och anmäl dig på: stockholm.se/mediateket

Förbereda och efterarbeta ett teaterbesök

Att arbeta med dramaövningar kan vara ett lustfyllt sätt att förbereda elever inför ett teaterbesök och ge dem tillgång till teaterns nycklar och en konstnärlig upplevelse.

Välkommen till en workshop där Malin Appeltoft berättar hur du kan gå tillväga för att förbereda dina elever inför ett teaterbesök och hur du tillsammans med eleverna kan bearbeta teaterbesöket efteråt. Hon kommer också att berätta om hur man arbetar i projekt där kunskaperna redovisas som t.ex. film, teater och text.

Malin är drama- och språklärare på Blommensbergsskolan som är en skola för årskurs 6-9. Hon har även arbetat som dramapedagog och projektledare på Stadsteatern i Skärholmen och som dramapedagog på Teaterhögskolan för lärare som vill jobba med teater i undervisningen.

Målgrupp: Kulturombud tillsammans med intresserade kollegor

Tid: 2,5 timmar

Datum: 4/3 kl. 17.00-19.30

Kostnad: Kostnadsfritt. Finansieras av Kulan. Vid uteblivet deltagande debiteras skolan 330 konor.

Plats: Mediateket, Trekantsvägen 3, plan 5, Liljeholmen

Information: Elisabeth Söder Tel: 508 33 822
E-post: elisabeth.soder@stockholm.se

Läs mer och anmäl dig på: stockholm.se/mediateket

Kemisäkerhet

Medioteket samordnar, stöttar och följer upp arbetet med kemisäkerhet på de kommunala grundskolorna. Syftet är att förebygga ohälsa och olyckor. Arbetet utförs på uppdrag av grundskoleavdelningen.

I arbetet med kemisäkerhet ingår bland annat att

- tillhandahålla kemikaliehanteringsprogrammet Chemsoft
- organisera hämtning av kemikalier och källsorterat kemikalieavfall
- ansvara för nätverket "Kemiforum" för kemilärare på stadens skolor
- hjälpa skolorna vid riskbedömning, riskreducerande åtgärder och ansvarsfrågor
- utbilda föreståndare för brandfarliga varor på stadens skolor
- ge råd vid ombyggnad/nybyggnad av NO-lokaler

Kontaktperson:

Anders Ödvall, kemisamordnare

Tel: 508 33 940 E-post: anders.odvall@stockholm.se

Skolavslutning i Nicolai Skola (Storkyrkoskolan) 1952. Foto: H. Ronninger, Stockholms stadsmuseum

Stockholmskällan – Stockholms historia på webben

Tusentals bilder, texter, kartor, låtar, filmer och föremål – spår som människorna som levt i Stockholm har lämnat i våra arkiv, bibliotek och museer. På stockholmskallan.se finns originalkällorna lättillgängliga för alla, med en pedagogisk inramning och konkreta förslag på hur materialet kan användas i klassrummet. Allt material på Stockholmskällan kan användas fritt i skolundervisningen.

Klassrumsbesök

Stockholmskällans pedagoger kommer ut i klassrummen och visar upp webbplatsens olika funktioner och innehåll för eleverna samt ger inspirationsföreläsningar om källor och källkritik.

Fortbildning för lärare

Stockholmskällan anordnar lärarfortbildningar ungefär två gånger per år. Information om dessa finns på sidan Lärarrummet (www.stockholmskallan.se/Lararrummet) och i Stockholmskällans nyhetsbrev.

Stockholmskällans pedagoger kommer också gärna ut till skolan och ger fortbildningar om Stockholmskällan och primärkällor i undervisningen på den egna skolan.

Stockholmskällan är ett samverkansprojekt mellan utbildningsförvaltningen och kulturinstitutioner i Stockholm: Stadsarkivet, Stadsbiblioteket, Spårvägmuseet, Stadsmuseet, Medeltidsmuseet och Stockholmsforskningen, Stockholms Företagsminnen, Kungliga biblioteket och Riksarkivet

Kontaktpersoner:

Frida Lindfors, samordnare & pedagog

Tel: 508 33 595 E-post: frida.lindfors@stockholm.se

Samuel Branting, samordnare & pedagog

Tel: 508 33 858 E-post: samuel.branting@stockholm.se

Följ Stockholmskällan på [facebook.com/Stockholmskallan](https://www.facebook.com/Stockholmskallan) och twitter.com/sthlmskallan

Vill du prenumerera på Stockholmskällans nyhetsbrev? Skicka ett mejl till stockholmskallan@stockholm.se

NTA – Naturvetenskap och teknik för alla

NTA är Kungliga Vetenskapsakademiens och Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademiens stöd till Sveriges skolor och förskolor när det gäller naturvetenskap och teknik i grundskolan och förskolan. Programmet är ett samarbete mellan dessa två akademier samt universitet, högskolor, näringsliv och kommuner.

113 av Sveriges kommuner arbetar med NTA varav Stockholms stad är en. Mer information om NTA nationellt finns på www.ntaskolutveckling.se

NTA-programmet består av flera delar som gör det till en unik helhet; kompetensutveckling, materiel, lärarhandledningar och elevböcker kring teman i naturvetenskap och teknik för skolår F-9 och förskolan.

Kompetensutvecklingen inleds med en halvdags introduktionsutbildning. Därefter är utbildningen i varje tema uppdelad på två tillfällen. Först en heldag där man förbereds för att arbeta med det tema man valt. Under utbildningsdagen får man själv som pedagog tillfälle att prova på alla laborationer som man sedan ska genomföra i klassrummet. Därefter följer en halvdag senare under terminen då man ses igen på en tematräff för inspiration och vidare diskussion kring temarbetet.

Till varje tema hör en lärarhandledning där varje uppdrag/laboration noga beskrivs. Knutet till utbildningen och varje tema finns också en komplett temalåda med allt materiel som behövs för att genomföra temarbetet. Temalådan för grundskolan hyr man under en termin. Allt detta tillsammans gör att tröskeln för att sätta igång att arbeta med NO och teknik blir låg. NTA stöttar pedagogerna inte bara genom kompetensutveckling och materiel utan också genom att erbjuda genomtänkta teman med en röd tråd kring naturvetenskapliga begrepp där alla uppdrag bygger på varandra. Den långsamma abstraktionsstegringen i temana ökar chansen att få med sig alla elever vilket leder till att deras självförtroende vad gäller NO stärks.

Introduktionsutbildning

Kompetensutvecklingen inleds med en introduktion för nya pedagoger och rektorer under ledning av NTA-samordnarna. Då får du tillfälle att prova på arbetssättet i NTA samt reflektera kring förhållningssätt till undervisning i naturvetenskap och teknik.

Introduktionsutbildningen är kostnadsfri och vänder sig till dig som är nyfiken på och vill veta mer om NTA. Den är obligatorisk om du bestämt dig för att börja arbeta med NTA-programmet.

Innehåll:

- Information om NTA
- Laborationer hämtade från olika NTA-teman
- Reflektion över undervisningen i NO och teknik
- Hur NTA-arbetet kopplas till LGR 11

Målgrupp: Pedagoger F-9

Tid: 3 timmar

Datum: 10/4 eller 23/4 kl. 13.00-16.00

Kostnad: Kostnadsfritt. Vid uteblivet deltagande debiteras skolan 330 konor.

Plats: NTA Stockholm, Avestagatan 29 i Spånga

Anmälan: ulrika.ramussen@stockholm.se

Information: Ulrika Rasmussen Tel: 508 03 389 eller Joakim Magnuson Tel: 508 03 390

Läs även på: nta.stockholm.se

Nätverk

Nätverk för erfarenhetsutbyte och kollegialt lärande

Inom utbildningsförvaltningen i Stockholms stad finns det flera nätverk som är till för oss som arbetar i de kommunala skolorna. I nätverken delar vi med oss av kunskaper och erfarenheter och utvecklar skolan tillsammans. Välkommen du med!

Nätverk för skolbiblioteksansvariga

Nätverken för skolbiblioteksansvariga är forum för samtal och utbyte av kunskaper och erfarenheter. Nätverksträffarna ordnas stadsdelsvis, dels för att deltagarna ofta har liknande förutsättningar och dels för att skapa möjlighet att lära känna varandra för eventuellt samarbete. Man träffas 2-3 gånger per termin på varandras skolbibliotek.

Nätverket ordnar även gemensamma träffar för samtliga skolbiblioteksansvariga och fokuserar då på någon angelägen fråga eller ett studiebesök, som kan intressera de flesta, exempelvis Internationella biblioteket, Svenska barnboksinstitutet, KB, TioTretton, Punkt Medis, Serietecknet och Världsbiblioteket.

Kontakta Margareta Ekström, margareta.ekstrom@stockholm.se, tel 508 33 964 för mer information

Nätverksgrupper för lokala läs- och språkutvecklare

De lokala läs- och språkutvecklarnas uppdrag är att vara utbildningsförvaltningens kontaktperson i läs- och språksatsningen samt stödja den enskilda skolans lokala satsning på läs- och språkutvecklande arbete. Sammanlagt finns idag runt 190 läs- och språkutvecklare i Stockholms stad.

Om du arbetar som läs- och språkutvecklare är du välkommen att delta i nätverksgrupper. Arbetet i en nätverksgrupp omfattar analyser av lokala skolförhållanden, anknytning till forskning inom läs-, skriv- och språkutveckling, gruppdiskussioner samt arbete med att ta fram konkreta förslag på hur respektive deltagare kan arbeta med skolutveckling i sitt uppdrag.

Kontakta Toura Hägnesten, toura.hagnesten@stockholm.se för mer information

Nätverk för ASL – Att skriva sig till läsning

En gång per termin ordnar vi en träff för dig som arbetar med digitala verktyg i undervisningen och som har erfarenhet av ASL-arbete med dina elever. Kollegor från hela staden med samma intresse för ASL delar med sig av erfarenheter och lär av varandra.

Tid och plats för nätverksträffar får du genom att kontakta:

Anna Engström, anna.engstrom@stockholm.se
tel. 508 32 708 eller Carola Rehn-Lindberg,
carola.rehn-lindberg@stockholm.se tel. 508 33 258

Kulturombuds nätverk

Alla skolor i Stockholms kommun har minst ett kulturombud på skolan. Många har flera beroende på kulturform eller årskurser. Ett stöd i uppdraget är webbplatsen Kulan som har ett stort kvalitetssäkrat kulturutbud med skolan som målgrupp. Alla kulturombud får Kulans veckobrev med relevant information om vad som är på gång i kulturlivet och aktiviteter som är aktuella. Du får också ett kulturkort som ger dig möjlighet till fritt inträde alternativt reducerat pris vid köp av entrébiljetter.

Varje termin har vi kulturombudsträffar och Mötesplats Kultur Skola med omvärldsbevakning, inspirerade seminarier, workshops och erfarenhetsutbyte.

Kontaktperson för skolans nätverk är Elisabeth Söder, elisabeth.soder@stockholm.se

Stockholmskällans nätverk

Undervisar du i historia, SO och svenska? Då ska du gå med i Stockholmskällans nätverk. Stockholmskällan anordnar fortbildningskvällar ett par gånger om året där du får förslag på hur du kan arbeta med historiskt källmaterial i undervisningen och inspiration till nya arbetssätt, teman och samarbeten.

För mer information kontakta Samuel Branting, samuel.branting@stockholm.se

IT-pedagogiskt nätverk

I detta nätverk träffas PIM-examinatorer, IT-pedagoger och andra med intresse för digitala verktyg för att utbyta erfarenheter och inspirera till fortsatt digitalt lärande.

Vill du veta mer om vårt IT-pedagogiska nätverk?
Kontakta Carola Rehn-Lindberg, carola.rehn-lindberg@stockholm.se, tel. 508 33 258

Träffar under våren:

14/2 kl. 13.30-15.30 på Mediateket

2/4 kl. 17.00-20.00 "IT-PedMeet" på Mediateket

Följ IT-PedMeet på sociala medier: #afterpim

Kemiforum

Kemiforum är ett nätverk för dig som arbetar som kemilärare. Nätverksträffar anordnas fyra gånger på höstterminen. Teman för nätverksträffarna är både kemisäkerhet och pedagogiska/didaktiska frågor inom kemiundervisning med inbjudna föreläsare från t.ex. Arbetsmiljöverket, Skolverket och Stockholms universitet. Under hela läsåret skickas information ut via epost om nyheter i aktuell lagstiftning och tips vad gäller pedagogiska/didaktiska frågor inom kemiundervisning

Kontakta Anders Ödvall, anders.odvall@stockholm.se, tel. 508 33 940 för mer information

Specialpedagogiskt nätverk med fokus på inkludering

Det här är ett nätverk som finns till för oss som arbetar som specialpedagoger och speciallärare och är särskilt intresserade av olika aspekter kring inkludering av elever i behov av särskilt stöd. I nätverket träffas vi för att diskutera dessa frågor, bidra med egna erfarenheter och därefter sprida våra kunskaper vidare till den egna skolan. Nätverkets grupper träffas ca fem tillfällen per termin.

För mer information, håll utkik på pedagogstockholm.se eller kontakta Maria Fällman, maria.f.fallman@stockholm.se tel. 508 33 773

Fortbildning har
aldrig varit trev-
ligare och mer
lättamt.

Foto: Yanan Li

Pedagogiskt café

Vi bjuder på trevlig och lättsam fortbildning för lärare. Från oss går du inspirerad och fylld av nya idéer. I vår kraftsamlar vi med tre riktigt spännande cafékvällar. Alltid med nytta för dig som pedagog i fokus.

Våren med Pedagogiskt café

Våren inleds i februari med hyperaktuella Litteracitet – Läsa på olika sätt. Vad innebär det egentligen att vara läskunnig i den digitala eran? Vilka kompetenser och läsarter kommer att efterfrågas i framtiden?

I mars är det dags för Digitala verktyg och nya arbetssätt. Hur förändrar de nya verktygen vårt sätt att arbeta? Vilka är möjligheterna, vinsterna och falluckorna?

I april avslutar vi säsongen med angelägna Digitala resurser i språk- och modersmålsinläring. Hur ger vi våra nyanlända barn och ungdomar en bra start i Sverige? Vilka resurser finns och hur använder vi dem?

Alltid på en onsdag

Gör plats i kalendern för Pedagogiskt café. Håll utkik efter aktuella program eller ”häng” med oss på Facebook eller på vår Wiki för senaste nytt. Välkommen till tre inspirerande kvällar!

- Litteracitet – Läsa på olika sätt, 5 februari
- Digitala verktyg och nya arbetssätt, 12 mars
- Digitala resurser i språk- och modersmålsinläring, 9 april

Målgrupp: Pedagoger i förskola till gymnasium, skolledning

Tid: 3 timmar

Datum: 5/2, 12/3 eller 9/4 kl 17.00-20.00

Kostnad: Pedagogiskt café är kostnadsfritt.
Anmälan är bindande. Meddela oss vid förhinder.

Plats: Avdelningen för uppdrag kring lärande och elevhälsa Trekantsvägen 3 i Liljeholmen

Anmälan: stockholm.se/medioteket

Information:

Carola Rehn-Lindberg Tel: 508 33 258 E-post: carola.rehn-lindberg@stockholm.se

Elisabeth Söder Tel: 508 33 822 E-post: elisabeth.soder@stockholm.se

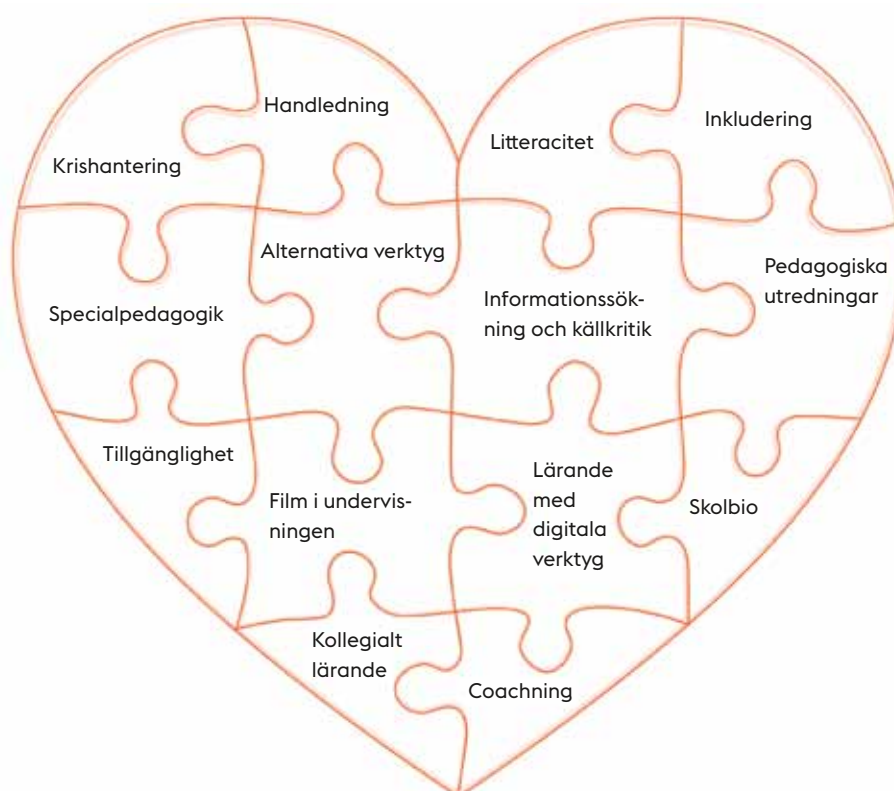
Läs mer: <http://pedagogisktcafe.wikispaces.com>, [facebook.com/PedagogisktCafe](https://www.facebook.com/PedagogisktCafe) eller stockholm.se/medioteket

Fler erbjudanden från Skolstöd och Medioteket

Utöver det centralt finansierade utbudet kan Skolstöd och Medioteket tillsammans med er skola designa ett upplägg utifrån just era behov.

Vi har kompetens inom en rad olika områden, till exempel:

På följande sidor finns färdiga upplägg att välja mellan. Vi är också öppna för att tillsammans med er hitta en lämplig form för längre eller kortare insatser. Det går till exempel bra att boka oss för studiedagar. Vi kan ingå som en del av dagen, eller hålla i både planering och utförande. Studiedagen kan genomföras på skolan eller i våra lokaler på Trekantsvägen 3 i Liljeholmen.

Vi ser fram emot att höra från er!

Hans Fernström, Enhetschef Medioteket
Siv Sagerberg, Enhetschef Skolstöd

Lärande med digitala verktyg

Utöver de kurser som finansieras av grundskoleavdelningen finns det även möjlighet att köpa ytterligare kurser, processtöd och visningar av alternativa verktyg för dig, ditt arbetslag och din skola via oss på Skolstöd och Medioteket.

För att nå förändring i klassrummet kan det vara klokt att efter genomgången kurs fortsätta samarbetet med oss i form av handledningstillfällen.

Vi kan även fungera som IT-pedagogiska coacher på din skola och finnas på plats en dag i veckan under en termin eller ett läsår.

Kontakta oss gärna för att designa ett upplägg som passar just din skola!

För mer information kontakta Jonny Gullstrand, jonny.gullstrand@stockholm.se, tel: 508 32 703.

IT-pedagogisk coachning på din skola

Ett processtöd till skolan eller ett arbetslag

Mediateket erbjuder IT-pedagogiskt stöd till stadens grundskolor.

Att använda IT i undervisningen kan både variera arbetssätten och fördjupa lärandet, men det är ofta svårt att ändra redan invanda arbetssätt. För att omsätta ny kunskap i praktiken behövs både tid och stöd, samt strukturer för kollegialt lärande.

Med en IT-pedagogisk coach på skolan får läraren och arbetslaget stöd i att aktivt pröva, och lära sig att använda, de digitala redskapen i sin undervisning.

Coachningen utgår ifrån skolans behov och de verktyg som finns på skolan, t.ex. datorer, interaktiva skrivtavlor, iPad, AV-medieavtal och skolbibliotek samt de digitala lärresurser som finns i stadens utbud, som t.ex. databaser och pedagogiska datorprogram.

Coachens arbete är ett processinriktat stöd och sker i nära samspel med pedagogerna genom både utbildning och reflektion.

Processtödet kan variera, det kan pågå under ett helt läsår, eller under en termin, det kan också pågå under några månader när skolan har köpt in ny teknik och vill att pedagogerna snabbt ska börja använda de digitala verktygen i undervisningen.

Kontakta oss för ett inledande samtal om vad som behövs på just din skola.

Målgrupp: Kommunala grundskolor

Datum: Anordnas på begäran

Kostnad: Kontakta oss för offert

Plats: Den egna skolan

Information:

Ulrika Falk

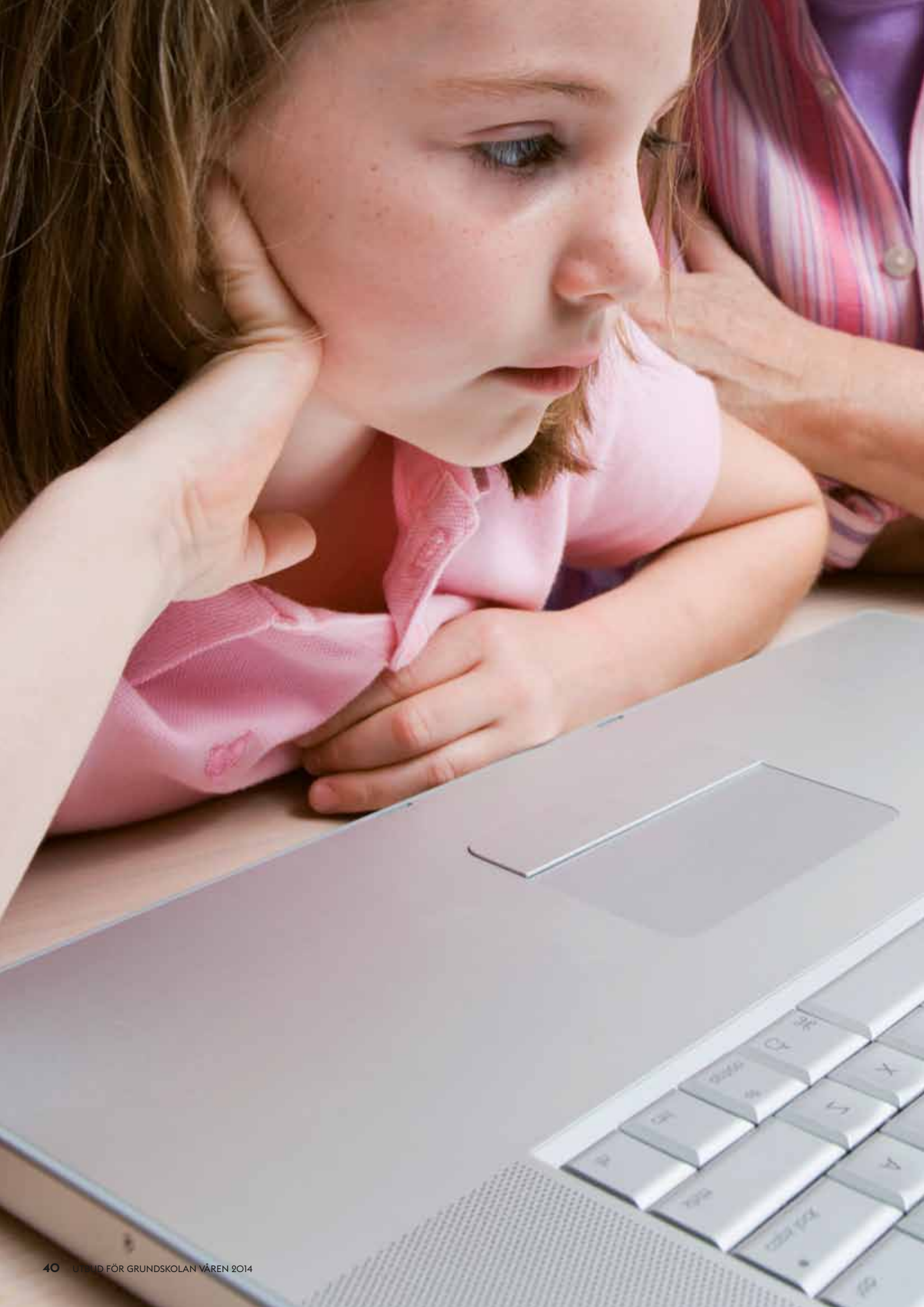
Biträdande enhetschef, Mediateket

Tel: 508 33 939

E-post: ulrika.falk@stockholm.se

Läs även på: stockholm.se/mediateket

Att skriva sig till läsning

– processtöd till arbetslag under tre terminer

Vi erbjuder processtöd till arbetslag på skolan som vill starta med arbetssättet ”Att skriva sig till läsning” i den första skriv- och läsinläringen.

Att skriva sig till läsning, ASL, är ett arbetssätt för skriv- och läsinläring i år F-3 där datorn ersätter penna som skrivverktyg. Arne Trageton, norsk forskare och pedagog står bakom arbetssättet. Arne Trageton hävdar att det är lättare att lära sig skriva än att läsa.

Med digitala verktyg som dator eller iPad som skrivverktyg fokuserar pedagogerna på elevernas utforskande av bokstäver och berättarlust. Inläring av bokstavsformen med penna skjuter man fram tills dess att barnen är bättre motoriskt rustade. Skrivandet kombineras med bokstavsljud och talsyntes vilket gör att eleverna snabbt blir fonologiskt medvetna. Detta i sin tur underlättar läsinläringen eftersom eleven får bekräftelse direkt på det den skriver.

Dialogen är en viktig del av arbetssättet. Elever och lärare diskuterar språket med utgångspunkt från elevernas texter. Arbetssättet är både produktivt och kommunikativt.

Vi har god erfarenhet av processtöd och samarbetar just nu med 14 grundskolor i Stockholm. Hör gärna av dig för referenser till skolor.

Kompetensprocessen pågår i tre terminer. I paketet av insatser till skolan och arbetslagen ingår följande:

Vårterminen 2014

- Förberedande planeringssamtal med ansvarig skolledare eller pedagog
- Föreläsning 3 timmar, ”Att skriva sig till läsning med dator/iPad”
- Litteraturstudier
- En förberedelseträff med planering inför nästa läsårsstart

Höstterminen 2014

- Grupphandledning, två gånger á 2,5 timmar
Här ingår även ett digitalt kompetensstöd

Vårterminen 2015

- Grupphandledning, två gånger á 2,5 timmar
Här ingår även ett digitalt kompetensstöd
- Ett tillfälle i slutet av terminen för summering av året, utvärdering av både arbetssättet och resultaten samt förberedelser inför kommande läsår t.ex. inför år 2

Målgrupp: Pedagoger som undervisar i skriv- och läsinläring, F-3

Kostnad: Kontakta oss för offert

Plats: Hos oss på Mediateket och hos er på skolan.

Information: Carola Rehn Lindberg

Tel: 508 33 258 E-post: carola.rehn-lindberg@stockholm.se

Läs även på: stockholm.se/mediateket

ClaroRead Pro – utbildning i talsyntesprogrammet

Arbetar du på en grundskola som använder ClaroRead Pro? Vill du lära dig mer om programmets många funktioner och möjligheter?

På utbildningen får du lära dig mer om programmets inställningar och praktiskt prova dem.

Du kommer få en genomgång av programmets många funktioner bland andra:

- Få digitala texter upplästa
- Skapa ljudfiler och filmer av texter
- Skanna texter i skanner och skrivare
- Få stöd med att sortera material
- Skapa källförteckning

Till utbildningen tar du med dig en bärbar dator som har aktuell version av programmet ClaroRead Pro installerat.

En träff kommer att erbjudas efter några veckor där vi följer upp hur det har gått att använda programmet och delar med oss till varandra av tips och idéer.

Föreläsningen kan även ordnas på er skola, kontakta oss för offert och för att boka.

Målgrupp: Elevassistenter, lärare, specialpedagoger m.fl.

Tid: 2,5 + 1 timme

Datum: 17/3 kl. 14.00-16.30 och 12/5 kl. 15.30-16.30

Kostnad: 900 kronor

Plats: Skolstöd, Trekantsvägen 3, plan 5, Liljeholmen

Information:

Eva Samuelsson Angawa Tel: 508 33 624
E-post: eva.samuelsson-angawa@stockholm.se
Johanna Rostedt Tel: 508 32 864
E-post: johanna.rostedt@stockholm.se

Läs mer och anmäl dig på: stockholm.se/skolstod

Stava rätt och utveckla skriftspråket

Vet du att det finns andra möjligheter att få stöd med stavning och ordkunskap än de funktioner som finns i word? Kompensatoriska datorprogram kan ge elever stöd med både stavning och ordkunskap när word, google, mm inte räcker till. Programmen Stava rex, Spell right och Gustavas ordbok ger eleven fler möjligheter att stava rätt och utveckla skriftspråket.

Innehåll:

- lär dig hur programmen fungerar
- inställningar av programmets funktioner
- hur kan du stödja elever att använda programmen
- egen praktisk tillämpning vid dator

Föreläsningen kan även ordnas på er skola, kontakta oss för offert och för att boka.

Målgrupp: Elevassistenter, lärare, specialpedagoger m.fl.

Tid: 2 timmar

Datum: 24/3 kl. 14.30-16.30

Kostnad: 700 kronor

Plats: Skolstöd, Trekantsvägen 3, plan 5, Liljeholmen

Information:

Eva Samuelsson Angawa Tel: 508 33 624
E-post: eva.samuelsson-angawa@stockholm.se
Johanna Rostedt Tel: 508 32 864
E-post: johanna.rostedt@stockholm.se

Läs mer och anmäl dig på: stockholm.se/skolstod

Kom igång med din iPad

Lärplattan är ett pedagogiskt ”allt-i-ett-kit” som passar från förskola till gymnasium. Med enkla gränssnitt är det lärandet och inte tekniken som kommer i förgrunden. Lärplattorna kommer nu på bred front i Stockholms skolor och förskolor. Det här är en kurs för dig som snabbt vill komma igång med att använda din iPad. Vårt upplägg bygger på att du som deltagare är aktiv och prövar själv.

Innehåll

- Digitalt lärande, vad är det?
- Tips på pedagogiska appar
- Hantera skrivbordet
- Vanliga inställningar
- Växla mellan olika appar

OBS! Du behöver ha tillgång till egen iPad. Skolan står för kostnaden för de eventuella appar som deltagarna behöver ladda ner i samband med kursen.

Förkunskaper: Inga. En kurs för dig som vill börja från början

Målgrupp: Lärare och fritidspersonal

Tid: 3 timmar

Datum: 10/1, 12/2 eller 12/3 kl. 13.00-16.00

Kostnad: 780 kronor

Plats: Mediateket, Trekantsvägen 3, plan 5, Liljeholmen

Information: Jonny Gullstrand Tel: 508 32 703

E-post: jonny.gullstrand@stockholm.se

Läs mer och anmäl dig på: stockholm.se/mediateket

Ett nytt lärande och en ny generation digitala verktyg är på väg in i skolan.

Visning av alternativa verktyg för hela skolan

Vill du som rektor utbilda hela din skola i hur man kan använda IKT för att få alla elever att nå målen? Skoldatateket kommer ut till din skola och berättar om alternativa verktyg, specialpedagogiska datorprogram och hur ni kan planera undervisningen för alla elever.

Målgrupp: Kommunala grundskolor i Stockholm

Datum och tid: Efter överenskommelse

Kostnad: Kontakta oss för offert.

Plats: Din skola

Information: skoldatateket@stockholm.se

Läs även på: stockholm.se/skoldatateket

Fler kurser...

- Använd iPad i den pedagogiska verksamheten
- Läs och skriv med iPad
- Animera med iPad för grundskola och fritids
- Kom igång med din dator
- Presentera med digitala verktyg
- SMART Board™
- Jobba smartare med Office-paketet
- Geocaching med iPad – digital skattjakt

För mer information om kursinnehåll, se sidorna 20-21.

Tid: 3 timmar per kurs

Datum: Efter överenskommelse

Kostnad: 4 200 kronor per kurs

Plats: Den egna skolan eller på Mediateket, Trekantsvägen 3 i Liljeholmen

Information: Jonny Gullstrand

Tel: 508 32 703

E-post: jonny.gullstrand@stockholm.se

Film i undervisningen

En fantastisk resurs

Mediateket erbjuder lärare och elever ett stort och varierat utbud av media i alla ämnen och för alla åldrar. En fantastisk resurs och ett viktigt stöd i lärandet som öppnar för ett inkluderande arbetssätt. Vi köper kontinuerligt in nya titlar och vårt utbud innehåller allt från rena ämnesfilmer till dokumentärer och spelfilmer.

Vi har ett speciellt fokus på spelfilmens kraft som pedagogisk resurs. En film kan t.ex. vara en stimulerande introduktion till ett nytt arbetsområde eller tema.

Som komplement till de flesta filmer finns en handledning med tips och idéer.

Allt samlat i en plattform

I vår plattform, www.sli.se/mediateket, finns hela vårt utbud av media samlat. Här kan filmer ses online eller beställas till skolan. Plattformen är modern och erbjuder snabb navigering, filtrering, personlig anpassning, stöd för läsplattor och mobila enheter, databaser, samsök m.m.

Elevinloggning

Alla elever i Stockholms kommunala skolor har tillgång till plattformen. Det innebär att eleverna, utan extra kostnad, kan se film eller lyssna på radioprogram strömmande över nätet via datorer, surfplattor eller i sina telefoner, förutsatt att skolan har ett avtal som inkluderar strömmande media.

Berätta med film – låna kameror och redigera film hos oss

Att skapa film är språkutvecklande, roligt och engagerande. Låt eleverna göra film som redovisning, underlag för diskussioner eller varför inte en musikvideo. Att lära sig olika berättartekniker är ytterst en fråga om yttrandefrihet och en förutsättning för demokrati.

Vi lånar ut digitala videokameror, stillbildskameror och tillhörande utrustning. Tid i våra redigeringsstudior ingår också. Naturligtvis med pedagogiskt och tekniskt stöd till lärare och elever.

Skolbio

Film- och mediekunskap spelar en allt större roll i skolans värld. Att se film är ett oslagbart sätt att levandegöra teman och problemställningar på ett sätt som eleverna själva förstår och kan ta till sig. Målet är att alla elever ska få tillfälle att se kvalitetsfilm på en riktig biograf under skoltid.

Med hjälp av en referensgrupp, bestående av bl.a. filmpedagoger och lärare, väljer vi ut filmer som visas för elever på biografier över hela Stockholms stad.

I skolbioverksamheten ingår att ge lärare inspiration, verktyg för att arbeta med film och möjlighet att träffa regissörer och filmskapare.

Kontakta oss gärna!

Avtalsfrågor/inköp AV-media

Doris Erixon

Tel: 508 33 477 E-post: doris.erixon@stockholm.se

Bokning av AV-media

E-post: mediebokning@stockholm.se

Tel: 508 33 481 sli.se/mediateket

Information om Skolbio

Carina Häll

Tel: 508 33 255 E-post: carina.hall@stockholm.se

Bokning av Skolbio

E-post: skolbio@stockholm.se Tel: 508 33 481

Strömmande media/elevinloggning

Robert Broman

Tel: 508 33 252 E-post: robert.broman@stockholm.se

Kameror och redigering

Magnus Mählkvist

Tel: 508 33 473 E-post: magnus.mahlkvist@stockholm.se

Hans Johansson

Tel: 508 33 491 E-post: hasse.johansson@stockholm.se

Ur filmen "Vi är bäst"

Skolbio Stockholm våren 2014

Vårens skolbioprogram hittar du även den här terminen i en egen katalog. Utbudet finns också på vår webbplats stockholm.se/medioteket

Följande filmer visas i vår:

Djurvännerna	F-åk 1	Februari	Jag och mina två mammor	Åk 5-gymn	Mars
Bram med myror i brallan	F-åk 2	Maj/juni	Asien nästa!	Åk 6-9	Februari
Victor och Josefine	F-åk 2	Mars/april	The Way Way Back	Åk 6-gymn	Mars/april
Lasse Majas detektivbyrå	Åk 2-5	Mars/april	Vi är bäst	Åk 6-gymn	Maj/juni
Hugo och Josefin	Åk 3-5	April/maj	IRL	Åk 8- gymn	Mars/april
Matilda	Åk 3-6	Februari	You and Me forever	Åk 8-vux	Mars
Iris	Åk 3-6	Mars	Känn ingen sorg	Åk 8-vux	Februari
Den gröna cykeln	Åk 5-9	Februari	The Bling Ring	Åk 8-vux	April/maj
I am eleven	Åk 5-7	April/maj			

Vi ordnar extra föreställningar på begäran! Det gäller terminens skolbiofilmer och all annan film i distribution. Skolan väljer film och vi kommer överens om datum, tid och biograf. Kontakta Carina Häll, E-post: carina.hall@stockholm.se, Tel: 508 33 255, för överenskommelse.

Filmerna kommer att förhandsvisas för lärare och introduceras av filmpedagoger eller andra föreläsare på Medioteket.

"Barns och ungas rätt till kultur är prioriterat i kulturpolitiken. Skapande skola är tänkt att stärka samverkan mellan skolan och det professionella kulturlivet. Målet är att eleverna ska få tillgång till kulturens alla uttrycksformer och att deras möjligheter till eget skapande ökar."

Kulturrådet

Skapande skola – Film

Att göra film är en fantastisk lärprocess. Att göra film är språkutvecklande och engagerande, utmärkt för redovisningar, bra som underlag för diskussioner och det främjar ett mediekritiskt tänkande. Genom att lära sig filmens språk och att praktiskt använda det får eleverna ett nytt kreativt och kommunikativt redskap. De övar sitt berättande och lär sig att se igenom filmillusionen.

Mediateket erbjuder Skapande skola-paket där vi arbetar med iPad eller filmutrustning och ett upplägg som vi kommer överens med skolan om. Förslag på fem olika paket:

Animation – trickfilm

Det roliga med att börja animera, är att grunderna är så enkla att även små barn kan hänga med på hur det går till. Man tar en bild av en figur, flyttar lite på den, tar en ny bild, flyttar igen, tar en ny bild och så vidare. Att animera betyder att levandegöra. Att trickfilma är som att ta fram den magiska trollerilådan.

Vi tittar på olika animerade filmer och pratar om hur de är uppbyggda. Vi går igenom grunderna och olika tekniker som används inom animation.

Eleverna får lekfullt prova animationsteknik och trickfilmning i olika övningar. De får skriva synopsis eller manus och göra ett bildmanus. Därefter får de i grupper göra korta animerade filmer på ett valt tema. De kan beskriva årstiderna, fotosyntesen, inlandsisen, livet under stenåldern m.m. Sist tittar vi på alla filmer och utvärderar.

Målgrupp: Lågstadiet, mellanstadiet och högstadiet

Spelfilm – dokumentation

Den rörliga bilden har på lite drygt hundra år blivit ett av samhällets mest genomslagskraftiga medier. En bra film lämnar ingen oberörd. Den får oss att skratta, gråta, skrika, minnas och att längta långt, långt bort. När vi skapar film lär vi oss att samarbeta.

Vi går igenom de grundläggande filmreglerna, berättarteknik, dramaturgi, och hur man kan skapa spänning i berättelsen. Vidare hur man använder ljud och musik för att förstärka intrycken.

Eleverna får skriva manus och rita bildmanus. De får skaffa rekvisita och sätta ihop teamet. Vem sköter vad, vem filmar och vem skådespelar? Slutligen får de utgå från ett aktuellt ämne att filma. Det kan t.ex. handla om identitet, framtidsdrömmar eller värdegrundsfrågor.

Målgrupp: Lågstadiet, mellanstadiet och högstadiet

Journalistik – källkritik

I mediesamhället har TV kommit att bli vår främsta förmedlare av nyheter. Dagligen följer vi utvecklingen både i närområdet och i världen. Nyheter inom kultur, sport, mode och teknik rapporteras i specialprogram.

Hur fungerar det att göra ett nyhetsprogram? Hur styrs nyheterna och vem väljer vilka nyheter som ska visas? Hur kontrollerar man sina källor så att rapporteringen blir korrekt?

Rapportera med rörlig bild. Här får eleverna lära sig hur man journalistiskt bygger en historia på en händelse. De får skriva manus, intervjua och filma ett kortare reportage kring ett aktuellt ämne de själva väljer. T.ex. "Hur kan vi göra skolan bättre?" eller "Varför vandaliserar vissa elever?"

Målgrupp: Mellanstadiet och högstadiet

Dokumentär – dokusåpa

En dokumentärfilmare arbetar med att göra filmer om något som angår honom eller henne. Det kan vara personliga, politiska eller experimentella berättelser. Dokumentärfilmaren arbetar med bild, ljud och klipp. Men ordet får inte heller glömmas.

Vi tittar på olika sekvenser i dokumentärfilmer och diskuterar dessa. Hur är det berättat? Hur används ljud och musik för att förstärka scenen? Finns det någon hjälte/skurk i sekvensen? Vi tittar på skillnader mellan dokumentärer och dokusåpor/realitiserier. Hur är dessa olika genrer berättade?

Eleverna får skriva manus och göra en kortare film på lämpligt ämne. T.ex. ”Hur är det att jobba som lärare/ rektor/matpersonal/vaktmästare på skolan?” eller ”Att var barn/tonåring idag och förr i tiden”.

Alternativt får de göra en egen kort ”dokusåpa” där karaktärerna och innehållet dras till sin spets, med förebilder såsom t.ex. Wild Kids, Big Brother, Farmen och Robinson.

Målgrupp: Mellanstadiet och högstadiet

Reklamfilm – produktplacering

Dagligen översköljs vi av både bra och dålig reklam. Många människor påstår att de inte påverkas av reklam men trots detta finns det många bevis på att en lyckad reklamkampanj ökar företagets försäljning. Och hur är det; visar reklamfilmen alltid sanningen? Produktplacering är dold reklam i film. Ett företag kan betala flera miljoner kronor för att en filmhjärte ska använda en viss telefon eller bil i en film. Förhoppningen är att vi som ser filmen sedan vill köpa produkterna.

Vi tittar tillsammans på olika reklamfilmer som vi sedan analyserar. Vem vänder sig reklamen till – vem är målgruppen? Vilken miljö/miljöer används i filmen? Vad säger bilden om personerna i filmen egentligen, finns det några dolda budskap? Hur framställs kvinnor/män i reklamfilmer? Hur används musik och ljud effekter för att skapa stämning? Vad för slags produkter förs fram i olika genre-filmer? Hur påverkas vi som tittare av produktplacering jämfört med traditionell reklamfilm?

Eleverna får skriva manus och filma en reklamfilm riktad till en bestämd målgrupp.

Målgrupp: Mellanstadiet och högstadiet

Tid:

2 timmar presentation för lärare och 9 timmar handledning av elever (3 tillfällen á 3 lektioner) eller enligt överenskommelse.

Max antal deltagare:

30 elever

Kostnad:

26.000 kronor inklusive utrustning

Plats:

På plats i skolan eller på Mediateket, Trekantsv. 3, plan 5, Liljeholmen.

Anmälan:

skolbio@stockholm.se

Information:

Carina Häll, tel. 508 33 255
carina.hall@stockholm.se

Läs även på:

stockholm.se/mediateket

Läs mer om Skapande skola och hur du söker bidrag: kulturradet.se/bidrag/skapande-skola/

Särskilt stöd

Inkludering och elever i behov av särskilt lärande

Ett inkluderande arbetssätt innebär att ta vara på elevers mångfald och betrakta olikheter som en möjlighet att utveckla lärandet. Under ett hel- eller halvdagsseminarium får du lära dig om alternativa sätt att möta elever med olika behov – att skapa känslan hos varje elev att vara en lärande individ.

Målgrupp: Skolpersonal från en skola. Max 30 deltagare.

Tid: Hel- eller halvdag

Datum: Anordnas på begäran

Kostnad: Kontakta oss för offert

Plats: Efter överenskommelse

Information: Ingvar Larsson, Tel: 508 33 797

E-post: ingvar.larsson@stockholm.se

Läs även på: stockholm.se/skolstod

Dokumentation, delaktighet och dialog

– åtgärdsprogrammets arbetsprocess

Kursen riktar sig till dig som vill bli mer förtrogen med gällande bestämmelser och som vill utveckla en säkerhet att professionellt dokumentera alla delar i arbetsprocessen.

Innehåll:

- Inkludering – att planera för alla elever
- Skolans handlingsplaner för arbetet med stöd (t.ex. för läs- och skrivsvårigheter, koncentrationssvårigheter mm)
- Elever i behov av särskilt stöd
- Att utreda stödbehov
- Att formulera mål och åtgärder
- Att följa upp och utvärdera
- Elevdokumentation i skolans värld
- Framgångsfaktorer för en lyckad process

Målgrupp: Lärare, speciallärare och specialpedagoger

Tid: 4 x 2,5 timmar

Datum: Anordnas på begäran. Kontakta oss för mer information

Kostnad: Kontakta oss för offert om kursen önskas till den egna skolan

Plats: Skolstöd, Trekantsvägen 3, plan 5, Liljeholmen

Information:

Maria Fällman Tel: 508 33 773
maria.f.fallman@stockholm.se

Gunilla Lothigius Tel: 508 33 836
E-post: gunilla.lothigius@stockholm.se

Britt Severin Tel: 508 33 785
E-post: britt.severin@stockholm.se

Läs även på: stockholm.se/skolstod

Pedagogisk utredning

Att professionellt utreda och dokumentera elevers stödbehov.

Vad gör du när du uppmärksammar att en elev kan vara i behov av annat stöd än det som ges i det dagliga arbetet? Under den här kursen går vi igenom hur man kartlägger, bedömer och dokumenterar elevers stödbehov.

Målgrupp: Lärare, speciallärare och specialpedagoger

Tid: 3 x 2,5 timmar

Datum: För datum och tid se pedagogstockholm.se/kalendarium

Anordnas också på begäran

Kostnad: 1 500 kronor/deltagare
Kontakta oss för offert om kursen ordnas på den egna skolan

Plats: Skolstöd, Trekantsvägen 3, plan 5, Liljeholmen

Information:

Maria Fällman Tel: 508 33 773
maria.f.fallman@stockholm.se

Gunilla Lothigius Tel: 508 33 836
E-post: gunilla.lothigius@stockholm.se

Britt Severin Tel: 508 33 785
E-post: britt.severin@stockholm.se

Läs även på: stockholm.se/skolstod

Se, Förklara, Stödja

En fortbildning i seminarieform vid fyra tillfällen. Syftet är att via föreläsningar och samtal utveckla deltagarnas kompetens kring elever i behov av särskilt stöd. Inriktningen är att hitta bra samarbetsformer som stödjer elevens lärande både kunskapsmässigt och socialt.

Tillfälle 1: SE

- Skolans styrdokument
- Vilka elever har vi?

Tillfälle 2: FÖRKLARA

- Unika elever
- Olika förklaringar
- Kognition
- Identitetsutveckling

Tillfälle 3: STÖDJA

- Användbara pedagogiska strategier
- Alternativa verktyg som stöd i lärandet

Tillfälle 4: YRKESROLLEN

- Relationen till eleven
- Samarbetet kring eleven
- Ett professionellt förhållningssätt

Målgrupp: Elevassistenter, resurspersoner, fritidspedagoger eller hela arbetslag

Tid: 4 tillfällen á 2 timmar

Datum: Anordnas på begäran

Kostnad: Kontakta oss för offert

Plats: På den egna skolan

Information:

Gunilla Lothigius
Tel: 508 33 836

E-post: gunilla.lothigius@stockholm.se

Kirsti Feldtman
Tel: 508 33 760

E-post: kirsti.feldtman@stockholm.se

Läs även på: stockholm.se/skolstod

Smartphone som kognitivt stöd i skolan

Elevens smartphone kan vara ett kompensatoriskt hjälpmedel. Hur kan man göra så att en smartphone blir ett stöd för eleven att komma i tid till lektioner, veta var lektionen är och vad som ska tas med? Kan en smartphone underlätta att anteckna och minnas instruktioner? Hur laddas apparna in och hur kan jag anpassa smartphonen? Skolstöds arbetsterapeuter ger praktiska exempel och tipsar om anpassningar och appar för androidsmartphone och iPhone. Du får möjlighet att prova praktiskt själv, så ta gärna med din egen smartphone.

Föreläsningen kan även ordnas på er skola, kontakta oss för offert och för att boka.

Målgrupp: Elevassistenter, lärare, specialpedagoger m.fl.

Tid: 1,5 timmar

Datum: 10/3 kl. 15.00-16.30

Kostnad: 450 kronor

Plats: Skolstöd, Trekantsvägen 3, plan 5, Liljeholmen

Information:

Eva Samuelsson Angawa

Tel: 508 33 624 E-post: eva.samuelsson-angawa@stockholm.se

Johanna Rostedt

Tel: 508 32 864 E-post: johanna.rostedt@stockholm.se

Läs mer och anmäl dig på: stockholm.se/skolstod

Handledning

Handledning för skolans personal

Handledning ges till enskild personal, personalgrupper och skolledning. Handledning syftar till att stärka yrkesrollen, tillvarata och utveckla både den enskildes och gruppens kompetens. I handledningen ges möjlighet att få nya perspektiv och utveckla ett professionellt förhållningssätt till problem och dilemman som uppstår i skolvardagen. När man vidgar perspektivet, ser sin egen delaktighet i ett skeende, finns möjlighet till förändring. Du får, enskilt eller tillsammans i en fast grupp, reflektera över ditt arbete och din arbetsituation. Regelbundet återkommande möten som följer överenskomna ramar och sträcker sig över tid.

Målgrupp: Skolpersonal

Tid: Efter överenskommelse

Datum: Anordnas på begäran

Kostnad: 1 400 kronor/timme

Om uppdraget sker i annan lokal än på Trekantsvägen 3, tillkommer en restidsersättning på 540 kronor.

Plats: Efter överenskommelse

Information och beställning:

Siv Sagerberg, Enhetschef Skolstöd

Tel: 508 33 660

E-post: siv.sagerberg@stockholm.se

Ulrika Kocken, Enhetschef

Psykologenheten

Tel: 508 33 561

E-post: ulrika.kocken@stockholm.se

Läs även på: stockholm.se/skolstod och stockholm.se/psykologenheten

Grupphandledning för speciallärare och specialpedagoger

Grupphandledning för speciallärare och specialpedagoger bidrar till att säkerställa ett professionellt förhållningssätt i det dagliga arbetet. Detta beskrivs i utbildningsförvaltningens kvalitetsprogram för elevhälsoarbetet under avsnittet om kvalitetssystem för elevhälsans specialpedagogiska insatser.

Vi erbjuder handledning där speciallärare och specialpedagoger från olika skolor får möjlighet att träffas och reflektera över sitt dagliga arbete.

Syfte:

- Att stärka yrkesrollen genom att ta tillvara och vidareutveckla den enskildes och gruppens kompetens.
- Att få möjlighet till nya perspektiv och utveckla ett professionellt förhållningssätt till dilemman som uppstår i vardagen.
- Att se möjlighet till förändring genom sin egen delaktighet i ett skeende.

Målgrupp: Speciallärare och specialpedagoger

Tid: 5 träffar per termin 1,5 – 2 timmar per gång beroende på hur många personer som ingår i gruppen

Datum: Kontakta oss för mer information

Kostnad: 2 600 kronor/deltagare

Plats: Skolstöd, Trekantsvägen 3, plan 5, Liljeholmen

Information och anmälan:

Gunilla Lothigius Tel: 508 33 836

E-post: gunilla.lothigius@stockholm.se

Britt Severin Tel: 508 33 785

E-post: britt.severin@stockholm.se

Läs även på: stockholm.se/skolstod

Stöd till skolans antimobbningsteam

Varje skola ska ha en handlingsplan och arbeta aktivt mot mobbning och kränkande behandling. De på skolan som är ansvariga för arbetet mot mobbning och kränkande beteende behöver regelbundet uppdateras med nya kunskaper på området, ta del av olika metoder och förhållningssätt och träna på olika delar av hantering av ett mobbningsärende. Likabehandlingsplanen ska hållas levande och vara integrerad i den ordinarie verksamheten.

Skolstöd erbjuder fortbildning och konsultation inom området. En kurator från Skolstöd med mångårig erfarenhet av arbete mot mobbning kommer till skolan och träffar de som ansvarar för skolans antimobbningsarbete. Tillsammans går vi igenom skolans likabehandlingsplan, hur det förebyggande arbetet är upplagt och tittar på andra möjligheter och upplägg. Teamet får så väl tips och råd som information om olika alternativa förhållningssätt och möjlighet att träna olika delar av handläggning genom ett fingerat eller verkligt fall.

Målgrupp: Skolpersonal

Tid: 3 timmar eller enligt överenskommelse

Datum: Anordnas på begäran

Kostnad: Kontakta oss för offert

Plats: Den egna skolan

Anmälan:

Siv Sagerberg, Enhetschef Skolstöd

Tel: 508 33 660

E-post: siv.sagerberg@stockholm.se

Information:

Pia Stenberg Tel: 508 33 750

E-post: pia.stenberg@stockholm.se

Läs även på: stockholm.se/skolstod

Övning för skolans krisgrupp

Varje skola ska ha en krisgrupp och en beredskapsplan för hantering av kriser. Skolans krisgrupp behöver förbereda sig för att möta olika typer av krisituationer. Det kan handla om dödsfall, större olyckshändelser eller annat där skolans normala rutiner inte räcker till.

Skolstöd erbjuder träning för skolans krisgrupp med hjälp av ett påhittat fall. Att öva en fingerad händelse gör krisgruppen bättre rustad om faktiska kriser inträffar. Två kuratorer från Skolstöd kommer till skolan och presenterar ett fingerat fall för krisgruppen. Krisgruppen arbetar med händelsen. Tillsammans går vi igenom händelsen och tittar på andra möjliga åtgärder. Hur fungerar teamet tillsammans? Hur reagerar jag som enskild individ när kriser inträffar? Hur ser ansvarsfördelningen ut mellan krisgruppens medlemmar? Ledningsansvaret? Hur fungerar skolans krispärm?

Målgrupp: Skolans krisgrupp

Tid: 3 timmar

Datum: Anordnas på begäran

Kostnad: 4 900 kronor och restidsersättning 540 kronor

Plats: Den egna skolan

Anmälan:

Siv Sagerberg, Enhetschef Skolstöd

Tel: 508 33 660

E-post: siv.sagerberg@stockholm.se

Information:

Pia Stenberg Tel: 508 33 750

E-post: pia.stenberg@stockholm.se

Läs även på: stockholm.se/skolstod

Håll dig uppdaterad! Prenumerera på våra nyhetsbrev!

Mediotekets nyhetsbrev

Varje månad får du direkt i din e-post brevlåda information och tips på allt spännande, roligt, inspirerande och lärorikt som är på gång på Medioteket, antingen i vår egen regi eller tillsammans med våra samarbetspartners. Det kan vara kurser, föreläsningar, filmpresentationer, temadagar, projekt, litteratursatser, digitala nyheter, rådgivning och coaching.

Anmäl dig nu via länken på Mediotekets webbsida på stockholm.se/medioteket

Stockholms stad
Mediotekets nyhetsbrev oktober 2013
Utbildningsförvaltningen

Besöksadress:
Teknikvägen 3,
Liljeholmen

Öppettider:
Må - To 9.00 - 18.30
Frå 9.00 - 18.00

Kontaktperson:
Anna Hestmark

Telefon:
080 32 8173

E-postadress:
anna.hestmark@stockholm.se

Webbsida:
Medioteket

Under närmsta veckorna får du möjlighet att delta i flera spännande seminarier, kurser, studiebesök och föreläsningar. Var med och lyssna när vi presenterar ledens syn på barn- och ungdomsböcker. Vårt Pedagogiska café ägnar vi hell åt tips och metoder för arbete med barn i behov av särskilt stöd. Alla språkare är välkomna på förhandsutställning av ny dramaserie producerad av UR och alla skolbiblioteksansvariga är välkomna på studiebesök till Internationella biblioteket.

Studiebesök på Internationella biblioteket
Alla skolbiblioteksansvariga på stadens grundskolor är hjärtligt välkomna på en stor nätverksstäff då vi är oss mer om

Pedagogiskt café
Så kan du hjälpa barn och ungdomar i behov av särskilt stöd. Personal från skolorna presenterar undervisningsmodellen "UDL - eleven

...och från Skoldatateket

Skoldatateket håller dig uppdaterad inom området specialpedagogik och digitala lärvverktyg! Genom vårt nyhetsbrev kan du ha koll på kurser och workshops, nyheter inom alternativa verktyg, nya datorprogram, aktuella programuppdateringar, appar och mycket mer. Du får nyhetsbrevet digitalt, via e-post, två gånger per termin.

Anmäl dig via e-post till:
skoldatateket@stockholm.se

Stockholms stad
Nyhetsbrev 4 2013
Information från Skoldatateket
- en del av Skolstöd

Dags att boka plats på vårens kurser
Det är fortsatt stort intresse för workshops kring hur iPad kan användas som verktyg för elever i behov av särskilt stöd. Under vårterminen erbjuder vi även en uppföringskurs för de pedagoger som önskar repetera eller reflektera kring innehållet i kursen "iPad och läs- och skrivsvårigheter". För att se hela vårt kursutbud samt anmäla:
<http://www.stockholm.se/skoldatateket>

Arbetslägsvision
Skoldatateket var på plats under Dnyleximässan i Sollentuna 25-26 oktober. Vår monter besöktes av elever och föräldrar till elever med läs- och skrivsvårigheter. Många önskade mer kunskap kring kompensatoriska datorprogram och egen nedladdning av talböcker bland annat, och upplevde att tillgången till detta inte alltid finns på den egna skolan. Om ni på er skola önskar mer kunskap om detta är ni välkomna att boka en visning för ert arbetslag. För information och anmälan:
skoldatateket@stockholm.se

Arbeta långsiktigt med talböcker
För elever med läsneidning är talböcker en möjlighet att hänga med i undervisningen. Medioteket söker nu tillsammans med Skoldatateket, intresserade skolor som vill delta i vårterminens talböksatsning. Det här är ett tillfälle för skolor som trots talbökskurs och nedladdningsstöd har haft svårt att komma igång. Medverkan i satsningen ger inspiration och stöd för att utveckla ett hållbart arbetssätt för talböcker!

Den 28 januari kl. 15.00 - 16.30, hålls en presentation av satsningen för intresserade skolor.

Apptest:
Appen WriteReader är framställd i nära samarbete med forskare i Danmark. Den används till att skapa böcker tillsammans med eleven. WriteReader används i den första läs- och skrivinläringen. Det går att välja mellan uppläsning av bokstavshalm eller bokstavsljud vid skrivning och det är lätt att infoga bilder och ljudinspelningar.

Anmälan till kurser och seminarier

Katalogen vänder sig till kommunala verksamheter inom Stockholms stad. I de fall kurserna är angivna som centralt finansierade av Stockholms stad och därmed kostnadsfria, erbjuds deltagande i mån av plats. Anmälan är bindande och görs senast en vecka före kursstart. I god tid före startdatum får du en bekräftelse om du fått plats på kursen eller seminariet.

För centralt finansierade (kostnadsfria) kurser eller seminarier där avbokning sker senare än sju dagar före startdatum debiteras 330 kronor.

För avgiftsbelagda kurser eller seminarier där avbokning sker senare än sju dagar före startdatum debiteras halva avgiften.

Hitta till oss

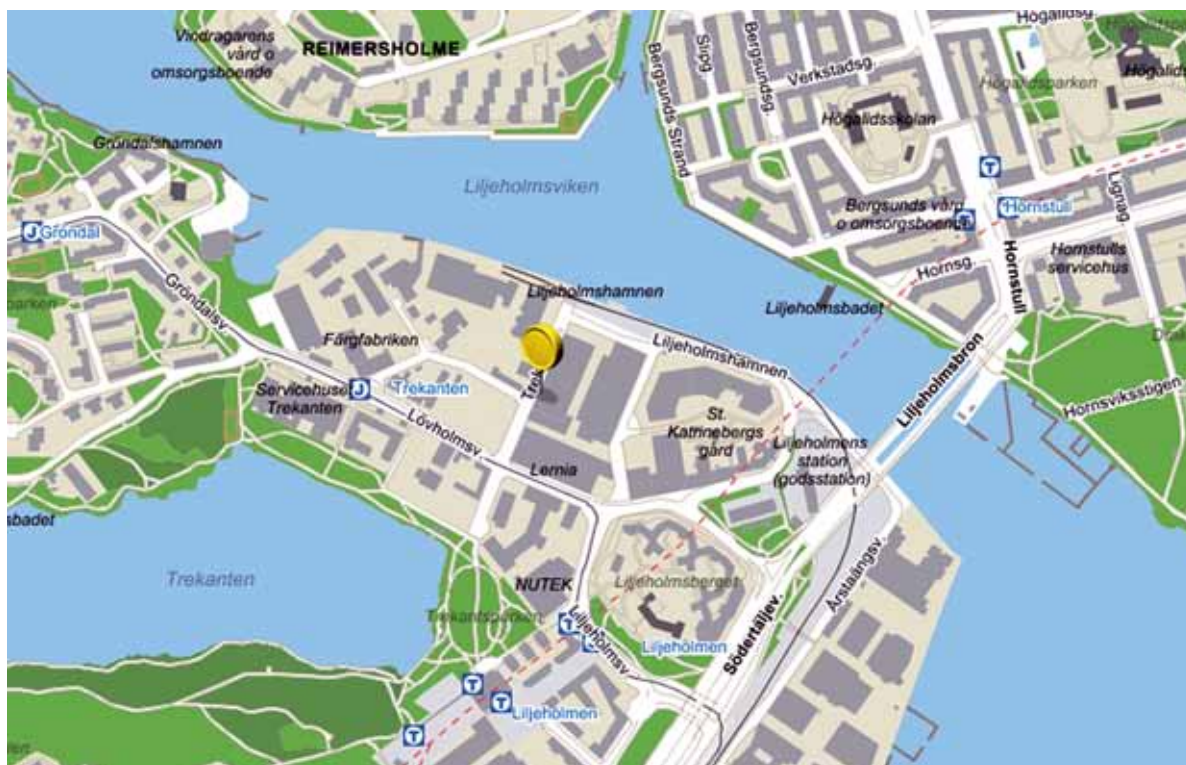
Mediateket, Skolstöd och Skoldatateket, hittar du på **Trekantsvägen 3, plan 5, Liljeholmen**.

Handikappentré finns på Trekantsvägen 1, tag hiss till plan 5 och ring på porttelefon.

Kommunikationer:

Ta tunnelbanans linje 13 eller 14 till Liljeholmen eller tvärbanan till Liljeholmen eller Trekanten.

Kort gångväg från respektive hållplats.

Register

Administrativa verktyg	23	Kom igång med din iPad.....	20
Animera med iPad för grundskola och fritids	21	Kom igång med din iPad.....	42
Anmälan till kurser och seminarier.....	53	Kulan, kulturpremier och mötesplatser	26
Använd iPad i den pedagogiska verksamheten.....	20	Kultur	26
Att läsa med öronen.....	9	Lärande med digitala verktyg	18
Att skriva sig till läsning – med digitala verktyg – ASL	7	Lärande med digitala verktyg	38
Att skriva sig till läsning – processtöd till arbetslag under tre terminer	41	Läs- och språksatsning	6
Baskurs i praktiskt biblioteksarbete	15	Läs och skriv med iPad	20
Bokpresentation – Vårens nya böcker.....	15	Läsförståelsestrategier och bedömning av läs- och skrivutvecklingutveckling	7
Bosko grundkurs.....	23	Läslust och språglädje genom författarbesök.....	10
Bosko-Novaschem-Integration.....	23	Mötesplats Kultur Skola, stig in.....	26
Bosko workshop.....	23	NTA – Naturvetenskap och teknik för alla.....	31
Centralt finansierat stöd	3	Novaschem grundkurs.....	23
Centralt inköpta databaser, tidningsarkiv och uppslagsverk.....	16	Nätverk	32
Cirkulationsbiblioteket.....	10	Pedagogisk utredning.....	48
ClaroRead Pro – utbildning i talsyntesprogrammet	42	Pedagogiskt café.....	35
Digitala verktyg i läs- och skrivinläringen.....	7	Presentera med digitala verktyg.....	21
Digitala verktyg och nya arbetssätt	19	Programbanken.....	22
Dokumentation, delaktighet och dialog.....	48	ReadMeet	10
Estetiskt lärande och gestaltande i betygen	27	Se, Förklara, Stödja.....	48
Film i undervisningen	44	Skapande skola – Film	46
Fler erbjudanden från Skolstöd och Mediateket.....	37	Skolbibliotek i världsklass.....	12
Fler kurser	43	Skolbio Stockholm våren 2014.....	45
Hitta till oss	53	Skoldataket – Att utveckla det special- pedagogiska förhållningssättet	24
Förbereda och efterarbeta ett teaterbesök.....	27	SMART Board™ – kurs på din skola	21
Gallra böcker i skolbiblioteket	15	Smartphone som kognitivt stöd i skolan	49
Geocaching med iPad – digital skattjakt.....	21	SO/NO	28
Grundkurs i informationsökning och källkritik.....	17	Stava rätt och utveckla skriftspråket.....	42
Grupphandledning för speciallärare och specialpedagoger	51	Stockholms Läs- och språkpaket.....	7
Handledning	50	Stockholmskällan – Stockholms historia på webben.....	29
Handledning för skolans personal.....	51	Stöd i arbetet för ett mer inkluderande arbetssätt.....	25
Håll dig uppdaterad! Prenumerera på våra nyhetsbrev!	52	Stöd till skolans antimobbningsteam.....	51
Informationskompetens	16	Särskilt stöd	47
Inkludering och elever i behov av särskilt lärande ..	48	Talböcker och digitala resurser	9
Inspirationsseminarium interaktiva skrivtavlor och projektorer	22	Tid, struktur och lustfyllt lärande med iPad och smartphones	25
iPad för elever i läs- och skrivsvårigheter.....	25	Tävlingen "En bok i världsklass"	11
iPad för elever i läs- och skrivsvårigheter – Uppföljning.....	25	Utveckla ett långsiktigt arbetssätt för talböcker	9
IT-pedagogisk coachning på din skola.....	39	WinBib – grundkurs i 2 delar	14
Jobba smartare med Office-paketet	21	WinBib – Stockholms grundskolors bibliotekssystem.....	14
Kemisäkerhet	28	WinBib – workshop på skolan	14
Kom igång med din dator.....	21	Visning av alternativa verktyg för hela skolan	43
		Övning för skolans krisgrupp	51

Läs mer om oss:
stockholm.se/medioteket
stockholm.se/skolstod
stockholm.se/skoldatateket